

**UCHWAŁA NR XXVII/174/21
RADY MIEJSKIEJ W DĄBROWIE BIAŁOSTOCKIEJ**

z dnia 29 czerwca 2021 r.

w sprawie przyjęcia Planu Rozwoju Lokalnego Gminy Dąbrowa Białostocka na lata 2021 - 2025

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 6 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 713, poz. 1378, z 2021 r. poz. 1038) Rada Miejska uchwała, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Plan Rozwoju Lokalnego Gminy Dąbrowa Białostocka na lata 2021 - 2025 stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Dąbrowy Białostockiej.

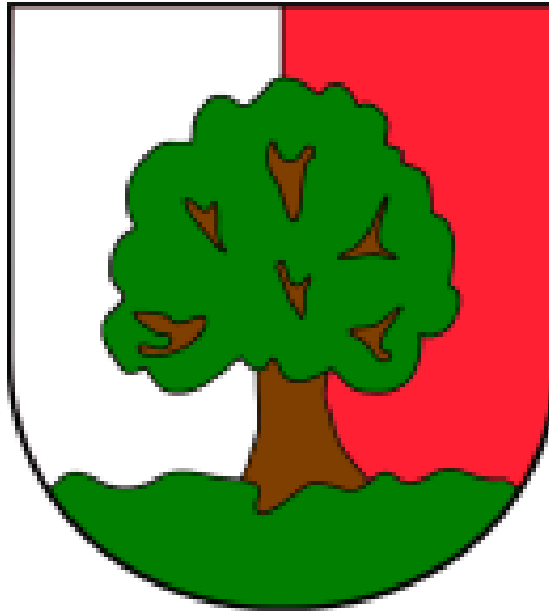
§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady

mgr Adam Wojteczko

Załącznik do uchwały Nr XXVII/174/21
Rady Miejskiej w Dąbrowie Białostockiej
z dnia 29 czerwca 2021 r.

**PLAN ROZWOJU LOKALNEGO
GMINY DĄBROWA BIAŁOSTOCKA
NA LATA 2021- 2025**

Dąbrowa Białostocka 2021

**OBSZAR I CZAS REALIZACJI PLANU ROZWOJU LOKALNEGO GMINY DĄBROWA
BIAŁOSTOCKA**

Plan Rozwoju Lokalnego jest dokumentem programowym, który będzie realizowany na obszarze całej gminy w latach 2021 - 2025.

W strategii przeanalizowano obecną sytuację społeczno - gospodarczą gminy oraz określono warunki startowe i obecne potencjału gminy. Konieczne jest również określenie priorytetów i celów rozwoju gminy, a następnie kategorii działań i zadań, które powinny być zrealizowane.

Dlatego Plan Rozwoju Lokalnego jest kompleksowym dokumentem określającym zadania, które będą sukcesywnie realizowane na terenie gminy Dąbrowa Białostocka w latach 2021 - 2025. Wdrażaniem tego Programu będzie zajmować się Urząd Miejski w Dąbrowie Białostockiej.

Dużą rolę przy jego formułowaniu odegrały konsultacje społeczne, gdzie lokalnymi animatorami byli m. in. Radni Rady Miejskiej w Dąbrowie Białostockiej. Przy opracowywaniu tego dokumentu uczestniczyły: Biuro Obsługi Szkół Samorządowych, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej Sp. z o.o. oraz służba zdrowia. Opracowaniem materiałów zajął się zespół powołany z pracowników Urzędu Miejskiego w Dąbrowie Białostockiej.

Plan Rozwoju Lokalnego nie jest tylko i wyłącznie dokumentem obligującym lokalne władze do działania, lecz jest to program rozwoju całej społeczności lokalnej. Priorytety i cele w nim zawarte wpisują się w koncepcję rozwoju regionu podlaskiego ze szczególnym uwzględnieniem Gminy Dąbrowa Białostocka.

W przyszłości niniejszy dokument będzie modyfikowany i wzbogacany w miarę rozwoju ogólnej koniunktury kraju, czy regionu. Wszelkie zmiany powinny zostać ujęte w aneksach zatwierdzonych przez Radę Miejską i dołączone do Planu Rozwoju Lokalnego.

AKTUALNA SYTUACJA SPOŁECZNO - GOSPODARCZA NA OBSZARZE OBJĘTYM WDRAŻANIEM PLANU

Położenie, powierzchnia, ludność, podział administracyjny

Położenie, powierzchnia, podział administracyjny

Gmina Dąbrowa Białostocka leży w środkowo- wschodniej części województwa podlaskiego, w powiecie sokólskim, w pobliżu granicy polsko- białoruskiej i graniczy z następującymi gminnymi jednostkami administracyjnymi: Nowy Dwór, Sidra, Janów, Suchowola, a od północy z powiatem augustowskim z gminami Lipsk i Sztabin. Przez teren miasta Dąbrowa Białostocka przepływa rzeka Kropiwna, która jest dopływem Biebrzy. Z kolei północna część gminy leży w dolinie rzeki Biebrzy i ze względu na unikatowe walory przyrodnicze została zakwalifikowana do Biebrzańsko- Narwiańskiego Obszaru Ochronnego. Miasto Dąbrowa Białostocka jest położone w pobliżu dużych ośrodków:

- Białegostoku- 71 km
- Suwałk- 75 km
- Sokółki- 30 km
- Augustowa- 35 km

Gmina Dąbrowa Białostocka leży w obrębie makroregionu Niziny Północno- podlaskiej obejmując na północy równoleżnikową część doliny Biebrzy (tzw. otulina Biebrzańskiego Parku Narodowego), a pozostała część gminy położona jest w obrębie Wysoczyzny Białostockiej w skład, której w zachodniej części wchodzi Wysoczyzna Suchowolska, a w centralnej i wschodniej części Wzgórza Sokólskie.

Gmina i miasto Dąbrowa Białostocka zajmuje powierzchnię 264 km², co stanowi 12,85% powierzchni powiatu. Pod względem administracyjnym gmina składa się z 52 sołectw. Rolę centrum administracyjno- gospodarczego pełni miasto Dąbrowa Białostocka.

Jest to gmina typowo rolnicza o zróżnicowanych glebach, przeważnie IV i V klasy bonitacyjnej.

Ogólna powierzchnia użytków rolnych wynosi – 19.760 ha w tym:

- grunty orne stanowią - 12.318 ha
- użytki zielone - 7.324 ha
- sady - 118 ha
- lasy i grunty leśne - 4.114 ha

Biebrzański Park Narodowy zajmuje powierzchnię 1784 ha. Na terenie gminy znajduje się 1431 gospodarstw rolnych powyżej 1 ha. Średnia wielkość gospodarstwa wynosi 13,59 ha UR.

Powierzchnia zasiewów wynosi 10.435 ha z tego:

- zboża - 9.023 ha
- ziemniaki - 512 ha
- przemysłowe - 105 ha
- pastewne - 400 ha

Gmina Dąbrowa Białostocka jest członkiem Związku Komunalnego „Biebrza” zrzeszającego 13 okolicznych gmin. W ramach tego Związku utworzona została Spółka „BIOM”, w której gmina ma swoje udziały. Należy również do Związku Gmin Wiejskich, ponadto aktywnie współpracuje z Biebrzańskim Parkiem Narodowym oraz wchodzi w skład Euroregionu Niemen.

Usytuowanie gminy na szlaku komunikacyjnym Warszawa- Białystok- Augustów- Suwałki stwarza dogodne możliwości transportowe. Gmina leży na tzw. „ścianie wschodniej”, która po 1 maja 2004 roku stała się zewnętrzną granicą Unii Europejskiej. W odległości około 15 km od gminy ma powstać nowe przejście graniczne w Chworościanach na granicy polsko- białoruskiej, co może w znacznym stopniu przyczynić się do rozwoju gminy.

Położenie w otulinie Biebrzańskiego Parku Narodowego i w pobliżu Augustowa- Jezior Mazurskich - w przyszłości może w znaczący sposób wpłynąć na rozwój turystyki w tym regionie. Obecnie powoli

zaczynają powstawać i rozwijać się gospodarstwa agroturystyczne, które z roku na rok przyciągają coraz większą liczbę turystów. Atrakcyjność gminy, jako miejsca wypoczynkowego, dodatkowo podnoszą czyste, nieskażone powietrze i czysta woda oraz kuchnia regionalna.

Ponadto w samym mieście jak i w pobliskich wsiach znajduje się kilka cennych zabytków. W Różanymstoku jest Sanktuarium Maryjne z cudownym obrazem Matki Boskiej, do którego co roku przybywają pielgrzymi z całej Polski.

Ludność

Liczba ludności na dzień 9 czerwca 2021r. wynosiła 11 156 osób. Wg danych na dzień 9 czerwca 2021 r. w gminie zameldowanych było 11 156 mieszkańców, 5 466 mężczyzn i 5690 kobiet.

W rozbięciu na wiek dzieci i młodzieży (0 - 18 lat) było 1783 osób, co stanowi 15,98 % mieszkańców, w tym 922 to chłopcy, i 861 to dziewczęta. W wieku produkcyjnym (19 – 60 lat kobiety i 65 lat mężczyźni) zameldowanych było 6877 osób, co stanowi 61,64% mieszkańców, w tym 55% to mężczyźni i 45% to kobiety. W wieku poprodukcyjnym (kobiety powyżej 60 lat i mężczyźni powyżej 65 lat) zameldowanych było 2496 osoby, co stanowi 22,37 % mieszkańców, w tym 761 to mężczyźni i 1735 to kobiety.

Na terenie miasta zameldowanych na pobyt stały było 5394 osób, w tym 2571 mężczyzn i 2823 kobiet. Z kolei na terenach wiejskich zameldowanych było 5762 osób, w tym 2895 mężczyzn i 2867 kobiet.

Ruch ludności w roku 2020 przedstawiał się następująco: 178 osób wymeldowało się na pobyt stały, zameldowało się 126 osób. Zmarło 183 osób, urodziło się 89 dzieci. Z pobytu czasowego korzystało 49 osób.

Liczba zarejestrowanych bezrobotnych na początku 2021 roku wynosiła: 592 osób w tym 221 kobiet. Biorąc pod uwagę poziom wykształcenia i strukturę grupy osób bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Sokółce Filia w Dąbrowie Białostockiej to przedstawia się ona następująco:

- z wykształceniem wyższym - 43 osób,
- z wykształceniem policealnym i śr. zawodowym - 110 osób,
- z wykształceniem śr. ogólnokształcącym - 130 osób,
- z wykształceniem zasadniczym zawodowym - 145 osób,
- z wykształceniem gimnazjalnym i poniżej - 164 osób,

Dane Powiatowego Urzędu Pracy w Sokółce, Filia w Dąbrowie Białostockiej z dnia 31.01.2021 roku.

Struktura wieku osób bezrobotnych:

- 18- 24 lata - 107 osób,
- 25- 34 lata - 159 osób,
- 35- 44 lata - 134 osób,
- 45- 54 lata - 104 osób,
- 55- 59 lat - 54 osób,
- 60lat i więcej - 34 osób.

Struktura zarejestrowanych bezrobotnych według czasu pozostawania bez pracy:

- do 1 miesiąca - 33 osób,
- 1- 3 miesiące - 51 osób,
- 3- 6 miesięcy - 63 osób,
- 6-12 miesięcy - 99 osób,
- 12- 24 miesiące - 99 osób,

Uwarunkowania przyrodniczo- krajobrazowe

Środowisko przyrodnicze

Krajobraz naturalny gminy został wytworzony w czasie zlodowacenia środkowo- polskiego. Dlatego teren charakteryzuje się falistą, miejscami pagórkowatą powierzchnią, wyniesioną ca 130- 240 m npm.

1. Obszary przyrodnicze i obiekty przyrodnicze prawnie chronione:

- a) obszarem prawnie chronionym w gminie Dąbrowa Białostocka jest dolina rzeki Biebrzy, która należy do Biebrzańskiego Parku Narodowego. Został on powołany Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 9 września 1993 r. Dolina Biebrzy wraz z przyległymi do niej terenami jest ostoją wielu rzadkich gatunków roślin i zwierząt. Biebrzański Park Narodowy zajmuje 7% powierzchni gminy Dąbrowa Białostocka. Na jego obszarze dominują nisko-turzycowe i mszyste zbiorowiska torfowisk niskich i przejściowych z licznymi mechowiskami. Lokalnie obserwuje się wkraczanie na otwarte tereny torfowisk zarośli wierzbowych i wierzbowo- brzozowych. Część obszaru gminy (15 %) jest porośnięta przez lasy. Główny kompleks leśny tworzą lasy Nadleśnictwa Czarna Białostocka, Obrębu Kumiałka stanowiące najdalej na północ wysunięty kraniec Puszczy Knyszyńskiej, gdzie dominują bory mieszane.

Najcenniejsze ostoje ssaków i ptaków na terenie gminy są zlokalizowane na obszarze Biebrzańskiego Parku Narodowego. W kompleksie leśnym Trzrzeczki opisano bogate ilościowo i jakościowo zgrupowanie ssaków drapieżnych. Na tym terenie występuje najważniejsza w górnym basenie Biebrzy ostoja nietoperzy. W północnej części gminy obejmującej obszar Parku występuje charakterystyczny dla tych terenów bagienny zespół fauny z rzadkimi gatunkami ptaków (m. in. Bataliony, kulik wielki, rycyk, gatunki brodzieńców).

Na terenie gminy występują następujące gatunki ptaków: bocian biały, bocian czarny, łabędź niemy, myszołów zwyczajny, myszołów włochaty (zimną), kuropatwa, żuraw, czajka, grzywacz, synogarlica turecka, dzięcioł duży, skowronek polny, dzierlatka dymówka, okówka, świergotek polny, świergotek łąkowy, pliszka siwa, słowik szary, rudzik, kopciuszek, kos, kwiczoł, piecuszek, zaganiacz, sikorka bogatka, sikorka modra, dzierzba, gąsiorek, sroka, kruk, kawka, wrona siwa, szpak, jemioluska, wróbel, zięba, dzwonec, szczygieł, gil, trznadel.

Gromada płazów reprezentowana jest przez żabę trawną, która występuje na łąkach, a na terenach bardziej wilgotnych spotkać można żabę moczarową. Stosunkowo często spotyka się również ropuchę moczarową. Z kolei wśród gadów najczęściej występuje zaskroniec zwyczajny i jaszczurka zwinka.

Ssaki kopytne reprezentowane są głównie przez łosia i sarnę. Dość często spotyka się dziki i lisy, a stosunkowo rzadziej jenoty czy kuny domowe oraz tchórze.

- b) do obszarów prawnie chronionych na terenie gminy należą również lasy wodochronne oraz leśne powierzchnie badawczo - doświadczalne.
- c) pomniki przyrody:

- grusza pospolita: wiek około 100 lat, lokalizacja wieś Grzebenie,
- jabłoń dzika: wiek około 70 lat, lokalizacja wieś Grzebenie,
- dąb szypułkowy: wiek około 250 lat, lokalizacja miasto Dąbrowa Białostocka,
- lipa drobnolistna: wiek około 350 lat, lokalizacja wieś Suchodolina,
- lipa drobnolistna: wiek około 350 lat, lokalizacja wieś Kamienna Nowa

Budowa geologiczna i surowce mineralne

Pod względem tektonicznym obszar gminy Dąbrowa Białostocka jest położony w obrębie wyniesienia Mazursko- Podlaskiego, wchodzącego w skład prekambryjskiej platformy wschodnioeuropejskiej. Największy udział w budowie geologicznej gminy mają utwory zlodowacenia środkowopolskiego stadiału północno-mazowieckiego. Występuje tu jeden poziom gliny zwałowej budujący powierzchnie wysoczyzny polodowcowej. Są to wały moren czołowych o wysokościach do 208 m, osady lodowcowe, wały ozów, pagóry kemowe, oraz równin osadów zastoiskowych osadzonych w lokalnych zagłębieniach.

W północnej części gminy występują osady sandrowe, utwory holocenijskie w postaci torfów i piasków eolicznych, szczególnie w dolinie rzeki Biebrzy.

Czwartorzęd na obszarze miasta reprezentują utwory plejstocenijskie, wykształcone w postaci piasków, żwirów i glin zwałowych. Utwory holocenijskie występują w dolinie rzeki Kropiwny, wykształcone w postaci mad, namulów, lokalnie torfów.

Na terenie Dąbrowy Białostockiej piaski i żwiry występują w północno- zachodniej części miasta i są eksploatowane głównie dla potrzeb miejscowych- do budownictwa mieszkaniowego oraz budowy dróg i kolei.

Warunki klimatyczne

Gmina Dąbrowa Białostocka podobnie jak znaczna część województwa podlaskiego podlega wpływom klimatu kontynentalnego, który odznacza się większymi amplitudami temperatur i skróconym okresem wegetacyjnym.

Zima rozpoczyna się wcześniej i trwa dłużej niż w zachodniej i środkowej części Polski, a wiosna przychodzi często z opóźnieniem. Średnia roczna temperatura stycznia wynosi – 4,6 stopni Celsjusza, a lipca + 18 stopni Celsjusza. Średnioroczne opady wynoszą 556 mm. Okres zalegania pokrywy śnieżnej od 70 do 110 dni. Na terenie gminy Dąbrowa Białostocka wydzieliła się dwie jednostki klimatyczne zwane krainami: Kraina Kotliny Biebrzańskiej i Kraina Wzgórz Sokólskich.

Wody powierzchniowe

Głównym ciekim powierzchniowym jest rzeka Biebrza z dopływami: Sidrą, Kropiwną i Kamienną. Rzeka Biebrza ze swoją doliną zajmuje północną część gminy, część środkową zajmują doliny rzek Kamiennej i Kropiwny, część wschodnią dolina rzeki Sidry, a część zachodnią bezimienny ciek uchodzący do Biebrzy w okolicach wsi Małowista. Południową część gminy zajmuje rzeka Mościszanka- dopływ Sidry.

Doliny rzek Mościszanki, Sidry, Kropiwny i części Kamiennej oraz Biebrzy są zmeliorowane i wykorzystywane rolniczo jako użytki zielone.

Dąbrowa Białostocka jest położona nad rzeką Kropiwną. Koryto rzeki ma szerokość 4,0- 5,0 m. W południowej i środkowej części miasta koryto rzeki jest dość głęboko wcięte w powierzchnię terenu. Rzeki na terenie gminy mają II i III klasę czystości wód. Na poprawę czystości stanu wód powierzchniowych w znacznym stopniu wpłynęła budowa oczyszczalni ścieków w Dąbrowie Białostockiej i Różanymstoku. Oczyszczalnia w Dąbrowie Białostockiej została przebudowana i zmodernizowana tak, aby mogła spełniać wymogi ochrony wód na terenie Biebrzańskiego Parku Narodowego.

Wody podziemne

W dolinie rzek i strumieni występują punkty o zmiennej przepuszczalności z tendencją do stałego zawadnienia.

Pierwszy poziom wodonośny na terenie gminy związany jest z utworami piaszczystymi i żwirowymi. Zwierciadło wody gruntowej tego poziomu występuje na różnych głębokościach zależnie od wysokości względnej. Najpłycej wody tego poziomu występują w sąsiedztwie dolin rzecznych (Biebrzy, Sidry, Kropiwny, Kamiennej) i dolinach denudacyjnych – płycej niż 2 m. Wahania zwierciadła wody tego poziomu zależne są od intensywności opadów i wiosennych roztopów i wynoszą około 1,5 m.

Głównym poziomem użytkowym zaopatrującym w wodę mieszkańców gminy jest czwartorzędowe piętro wodonośne. Osady czwartorzędowe są wykształcone w postaci na przemian zalegających glin oraz serii piaszczysto- żwirowych. Warstwę wodonośną stanowią występujące na znacznych głębokościach piaski i żwiry.

Istniejące studnie głębinowe ujmują poziom wodonośny występujący na głębokości 44,1- 50,0 m o wydajności 12-23,4 m³/h. Pod względem chemicznym poza dużą ilością żelaza ich jakość nie budzi zastrzeżeń. Badania bakteriologiczne tych wód nie wykazały zanieczyszczeń.

W dolinie rzeki Kropiwny zwierciadło wód gruntowych występuje na głębokości 0,9- 2,6 m. Na obszarach wysoczyznowych, zbudowanych z trudno przepuszczalnych glin, przykrytych piaskami i żwirami, woda gruntowa występuje poniżej 2 m. Studnie kopane ujmują pierwszy poziom czwartorzędowy występujący na głębokości 5,0- 12,5 m. Wody tego poziomu wykazują zanieczyszczenia bakteriologiczne i dużą zawartość żelaza.

Warunki glebowe

Na terenie gminy dominują gleby rdzawe i bielcowe wytworzone z piasków gliniastych, słabo gliniastych i luźnych oraz gleby płowe wytworzone z piasków gliniastych lekkich podścielonych średnio- głęboko gliną lekką.

Gleby organiczne występują głównie w dolinie Biebrzy. Na grądach śródtorfowych wykształciły się gleby mineralne brunatno- rdzawe.

Jakość pokrywy glebowej na terenie gminy pozwala zaliczyć je głównie do IV i powyżej IV klasy bonitacyjnej gruntów ornych i przedstawia się następująco:

- gleby klasy III – 642 ha,
- gleby klasy IV – 7942 ha,
- gleby powyżej IV klasy- 11037 ha.

DZIEDZICTWO KULTUROWE I TURYSTYKA

Rys historyczny

We wczesnym średniowieczu ziemię tę porastała olbrzymia puszcza, którą z jednej strony okalały rozciągające się nad rzeką Biebrzą bagna, stanowiące południową granicę Jaćwingów- ludu prusko-litewskiego. W XI wieku obszary te weszły w skład Rusi Kijowskiej, a po jej rozpadzie stanowiły obszar ekspansji książąt litewskich. Rozwój osadnictwa na tych terenach wiązał się z kolonizacją Puszczy Nowodworskiej, która rozpoczęła się na początku XVI wieku. Wynikiem tego procesu było powstanie wsi: Nowy Dwór, Chilmony, Kropiwno, oraz samej Dąbrowy, jako wsi królewskiej (w 1558 bojar Kuźma Horczakowicz oddał królowi Augustowi wieś Dąbrowę w zamian za inne ziemie). Reformy gospodarcze Królowej Bony oraz korzystne położenie na skrzyżowaniu szlaków handlowych spowodowały szybki rozwój Dąbrowy, dzięki czemu już w XVII wieku stała się ona osadą targową. W XVI i w XVII wieku powstała również część istniejących do dzisiaj wsi położonych na Ziemi Dąbrowskiej: Nierośno, Bagny. Splendoru tym terenom dodawała letnia rezydencja w Kamiennej (wsi położonej w pobliżu Dąbrowy) Piotra Wiesiołowskiego- dzierżawcy leśnictwa perstuńskiego i nowodworskiego, a później marszałka nadwornego litewskiego. Był on fundatorem wybudowanego w XVI wieku kościoła św. Anny, który zachował się do dnia dzisiejszego i jest najstarszą drewnianą budowlą na Podlasiu. W pobliskim Różanymstoku (dawniej Krzywym Stoku) osiedlił się ród Tyszkiewiczów- fundatorzy łaskami słynącego Obrazu Matki Boskiej oraz budynków klasztornych.

W 1712 roku Dąbrowa zostaje po raz pierwszy wymieniona jako miasto. Prawa miejskie otrzymała w latach 1772 - 1775 dzięki staraniom podskarbiego litewskiego Antoniego Tyzenhausa. Po III rozbiorze Polski Dąbrowa na krótko weszła w skład zaboru pruskiego i otrzymała rangę miasta powiatowego. Całą administracją kierowali Niemcy, dla których zbudowano protestancki zbór, później wykupiony przez Żydów. Po traktacie w Tylży Napoleon przekazał cały obwód białostocki Rosji, skutkiem tego był spadek znaczenia Dąbrowy do rangi przygranicznego, rolniczego miasteczka w powiecie sokólskim. Po powstaniu styczniowym represje dotknęły wiele majątków znajdujących się na terenie obecnej gminy dąbrowskiej- zostały one pod przymusem sprzedane Rosjanom. W samej Dąbrowie ostał się jedynie majątek ziemski - Kalno, gdzie mieścił się czołowy Zarząd Rybołóstwa Śródlądowego. Kalniańskie stawy wykopali skazańcy, skazani w większości za działalność polityczną, wrogą caratowi, w tym również Polacy, którzy brali udział w powstaniach narodowych. Majątek Kalno - niegdysiejszy dwór z siedzibą administratora Klucza Kalniańskiego oraz czworaki zostały rozparcelowane po II wojnie światowej. W 1869 roku z inicjatywy proboszcza księdza Fordona rozpoczęto w Dąbrowie budowę nowego neogotyckiego kościoła. Uroczysta konsekracja odbyła się w 1905 roku, a starą drewnianą świątynię miejscowa ludność rozebrała w ciągu jednej nocy obawiając się, że w przeciwnym przypadku nowy kościół przeznaczony zostanie przez zaborcę na cerkiew.

I wojna światowa to dla Dąbrowy i okolic okres okupacji niemieckiej. Uciekające przed Niemcami mniszki wywozły 14.08.1915 roku w głąb Rosji Cudowny Obraz Matki Boskiej Różanostockiej, który tam zaginął. Okres międzywojenny to dla Dąbrowy czas powolnego, ale stałego wzrostu liczby ludności. Zaczęły powstawać liczne warsztaty rzemieślnicze, rozwijał się handel i ruch spółdzielczy. Powstały również dwa młyny motorowe oraz 6 wiatraków. W latach 20-tych swoją działalność wznowiły kaflarnia i olejarnia, a w późniejszym okresie powstał zakład mleczarski oraz mała fabryka cukierków. W roku 1936 w mieście istniało około 110 drobnych warsztatów rzemieślniczych, głównie żydowskich. Przed wybuchem II wojny światowej istniało ponad 80 sklepów z branży spożywczej i mieszaney, które głównie były własnością Żydów. W Dąbrowie oprócz kościoła katolickiego istniały jeszcze dwie synagogi, łaźnia żydowska oraz szkoła żydowska. Szkolnictwo rozwijało się również w pobliskim Różanymstoku, gdzie 8.11.1922 na zaproszenie Ojców Salezjanów przybyły Siostry Salezjanki, które rozpoczęły pracę edukacyjną z młodzieżą żeńską oraz założyły Dom Sierot. Siostry Salezjanki prowadziły również Szkołę

Podstawową, do której początkowo uczęszczali dzieci z okolic i sierocińca, a potem także z całej Polski. Salezianie z kolei zajmowali się edukacją młodzieży męskiej.

We wrześniu 1939 roku Dąbrowa Białostocka dostała się pod okupację radziecką. Młodzi ludzie byli przymusowo wcielani w szeregi Armii Czerwonej, a miejscową ludność przymuszono do budowy wzdłuż Biebrzy linii bunkrów tzw. Grodzieńskiego i Osowieckiego Rejonu Umocnionego. Ponadto był prowadzony przymusowy wywóz mieszkańców Dąbrowy w głąb Rosji, gdzie umieszczano ich w łagrach. 22.06.1941 r. na te tereny wkroczyli Niemcy, którzy prawie całkowicie spalili Dąbrowę. W czasie okupacji niemieckiej zagładzie uległa liczna, dąbrowska społeczność żydowska. Niemcy utworzyli dla nich getto w budynku obecnego kina i młyna. Osadzonych tu Żydów okupant wykorzystał do budowy szosy Sokółka-Dąbrowa. Po likwidacji dąbrowskiego getta ludność żydowską początkowo przewieziono do Suchowoli, a następnie do obozu zagłady- Treblinka, z którego tylko nielicznym udało się powrócić. Niemcy nosili się z zamiarem dłuższego pozostania na tych ziemiach, świadczyć o tym może fakt, że Dąbrowa miała nazywać się Gartenstadt- Miasto Ogród. Niemiecki terror zrodził ruch oporu- wielu młodych ludzi wstępowało do Armii Krajowej. Ostatecznie Niemców pokonały w lipcu 1944 roku, wkraczające na te tereny oddziały Armii Czerwonej. W II wojnie światowej czynny udział brało wielu mieszkańców Dąbrowy i okolic. Największą chwałą okrył się gen. Nikodem Sulik, którego grób znajduje się obok zabytkowego kościoła w Kamiennej Starej.

Zniszczenia wojenne i straty ludności spowodowały, że w roku 1950 Dąbrowie odebrano prawa miejskie. W 1956 roku utworzono w Dąbrowie powiat. Przywrócenie praw miejskich nastąpiło w 1965 roku. Na lata 60-te i 70-te przypada okres najszybszego rozwoju miasta. Powstało wiele zakładów produkcyjnych, gdzie zatrudnienie znaleźli nie tylko mieszkańcy Dąbrowy, ale i okolicznych miejscowości. Na terenie gminy zaczęły funkcjonować ośrodki zdrowia, szpital, szkoły średnie i zawodowe. Po reformie administracyjnej Dąbrowa jako gmina znalazła się w województwie białostockim. Rok 1989 przyniósł zmiany, które dotknęły również i Dąbrowę. Stopniowo upadać zaczęło wiele zakładów pracy. Zamiast produkcji zaczął się rozwijać handel. Nowa reforma administracyjna w 1999 roku wprowadziła nowy podział kraju, w wyniku którego Dąbrowa znalazła się jako gmina w obrębie powiatu sokólskiego w województwie podlaskim.

Dziedzictwo kultury materialnej

W przeszłości na obszarze gminy podstawą gospodarowania było rolnictwo, hodowla i eksploatacja lasów. Podobny typ gospodarowania różnych grup etnicznych, zbliżone środki techniczne, stosunki społeczne i warunki przyrodnicze sprzyjały tworzeniu wspólnej kultury materialnej na całym pograniczu narodowościowo- językowym i religijnym.

Drewno było podstawowym materiałem używanym przy wznoszeniu budynków i wykonywaniu wszelkich narzędzi używanych w gospodarstwie. W okresie międzywojennym w wsiach położonych wokół Dąbrowy Białostockiej prawie wszystkie budynki były drewniane. Do malowania wnętrza chałup używano białej glinki wydobywanej ze złóż zalegających w okolicach Kolonii Bachmackich.

Budynki gospodarcze w założeniach dworskich, folwarkach oraz u bogatszych gospodarzy wznoszono z łupanych gładów narzutowych. Kamień służył też do wznoszenia licznych krzyży przydrożnych i nagrobnych oraz fundamentów, dróg, studni i przepustów drogowych. Z luźno ułożonych gładów narzutowych układano ogrodzenia pól i zagród.

Zachowane do dnia dzisiejszego najstarsze chałupy i zabudowania gospodarcze pochodzą głównie z końca XIX i początku XX wieku. Chałupy pochodzące z okresu międzywojennego lub pierwszych lat po II wojnie światowej zdobiono wycinanymi w deskach ornamentami umieszczanymi na krawędziach dachu oraz wokół drzwi i okien.

a) Zabytki

Według materiałów służby konserwatorskiej w 1992 roku na terenie gminy znajdowały się 182 zabytkowe zespoły obiektów architektonicznych. Najcenniejszymi zabytkami są układy przestrzenne Dąbrowy Białostockiej, pozostałości zespołu dworskiego na Kalnie, zespoły sakralne w Dąbrowie Białostockiej i Różanymstoku, drewniana świątynia w Kamiennej Starej pochodząca z XVI wieku (NAJSTARSZA DREWNIANA BUDOWLA NA PODLASIU), 14 kapliczek na terenie całej gminy, zespół dworca kolejowego w Kamiennej Nowej pochodzący z XIX wieku, oraz wiatrak typu „Holender” w Dąbrowie Białostockiej.

W spisie umieszczono też 145 starych domów oraz 30 budynków gospodarczych. Znaczna część domów i budynków gospodarczych została już rozebrana. Przeważnie są to obiekty zniszczone, od lat nie remontowane, które przez długi czas społeczność wiejska uważała za symbol biedy i zacofania.

Na terenie gminy znajdują się 234 stanowiska archeologiczne rozmieszczone wzdłuż Biebrzy, Kamiennej i Sidry. Do rejestru zabytków jest wpisane grodzisko wczesnośredniowieczne w Grodziszczanach.

WYKAZ ZACHOWANYCH GROBÓW I CMENTARZY WOJENNYCH NA TERENIE MIASTA I GMINY DĄBROWA BIAŁOSTOCKA

Rodzaj obiektu	Miejscowość	Ilość pochowanych osób	Narodowość
Cmentarz wojenny z okresu I wojny światowej	Kamienna Stara	87	rosyjska
Grób Nieznanego Żołnierza	Dąbrowa Białostocka	1	polska
Grób- Pomnik Nieznanego Żołnierza	Dąbrowa Białostocka ul. 1000- lecia PP	1	polska
Grób – Pomnik Grzegorza Kunawina – mogiła zbiorowa Armii Radzieckiej	Harasimowicze Wieki Staw	51	rosyjska
Grób Dymitra Stiepanowicza Pawlinowa	Jaczno	1	rosyjska
Mogiła Nieznanego Żołnierza	Trzyrzeczki	1	rosyjska
Grób Nieznanego Żołnierza	Zwierzyniec Mały	1	rosyjska
Grób-Pomnik Antułajew Jurij Jewgielewicz	Kropiwno wieś	1	rosyjska
Grób Nieznanego Żołnierza	Kropiwno	2	rosyjska
Grób Nieznanego Żołnierza	Grabowo	2	rosyjska

Dziedzictwo kultury niematerialnej

Zwyczaje, obrzędy i tradycja ustna są związane z obrzędowością rolniczą i rodzinną (np. kolędowanie, dożynki). Wiele zwyczajów wiąże się z rokiem obrzędowym prawosławnym i katolickim. Wyrazem religijności ludowej są spotykane przy wiejskich drogach krzyże przydrożne, wznoszone z fundacji gromady lub pojedynczych mieszkańców. Upamiętniają one tragiczne wydarzenia, intencje ofiarodawców lub są symbolicznymi nagrobkami zaginionych na wojnach członków rodziny. Pod krzyżami święcono jadło przed Wielkanocą, odprawiano modły i do krzyża na końcu wsi odprowadzano ciało zmarłego.

Zdecydowana większość nazwisk i nazw miejscowych jest pochodzenia słowiańskiego. W powszechnym użyciu, zwłaszcza przez ludzi starszych jest gwara języka białoruskiego, zwana przez ludzi językiem „prostym”.

Tożsamość kulturowa mieszkańców

W przeszłości na kresach Rzeczypospolitej granice pomiędzy grupami etnicznymi były płynne, dopiero w XIX i XX wieku wytworzyła się chłopska świadomość narodowa. Jej załazek kształtował się stopniowo przez stulecia w postaci uproszczonej- w kulturze ludowej pojęcie narodowości powstało na tle religijnym.

Ludność wiejska identyfikuje się z grupą lokalną, która obejmowała z reguły mieszkańców kilku lub kilkunastu miejscowości. Nazwy tych grup nadawane przez sąsiadów, które powstały czasem od przezwisk, świadczą o poczuciu odrębnej tradycji historycznej i mają mniej lub bardziej wyraźny odcień pejoratywny. W okolicach Dąbrowy, ludzi mieszkających na południe od Biebrzy do dzisiaj zwą Rusinami. Na północnym brzegu rzeki mieszkają „Mazury”. Określenia te są konsekwencją tradycji historycznej i gwary używanej w mowie potocznej.

Walory turystyczne i rekreacyjne oraz infrastruktura turystyczna na terenie gminy

Gmina ze względu na swoje położenie- otulina Biebrzańskiego Parku Narodowego, dolina Biebrzy- oraz ciekawą tradycję i wielokulturowość posiada duży potencjał turystyczno –rekreacyjny. Dodatkowymi atutami Gminy jest czyste powietrze, woda, dużo lasów oraz kuchnia regionalna serwowana głównie przez gospodarstwa agroturystyczne.

Obecnie usługi turystyczne na terenie gminy świadczą 3 gospodarstwa agroturystyczne, które posiadają dość bogatą ofertę rekreacyjno- wypoczynkową. Ponadto usługi noclegowe na terenie gminy świadczy Zajazd „Na Skarpie” w Dąbrowie Białostockiej oraz Dom Pielgrzyma w Różanymstoku. W okolicach Kamiennej Nowej znajduje się Stanica Harcerska, gdzie można znaleźć miejsca biwakowe z infrastrukturą sanitarną. Jednak jest ona własnością powiatu sokólskiego.

Usługi gastronomiczne świadczy również Zajazd „Na Skarpie” w Dąbrowie Białostockiej, gospodarstwa agroturystyczne oraz bary w Dąbrowie Białostockiej. Istnieje również możliwość wykorzystania stołówki w Szkole Podstawowej w Dąbrowie Białostockiej i Stołówki Internatu Zespołu Szkół w Dąbrowie Białostockiej jako bazy żywieniowej.

Ponadto w Dąbrowie Białostockiej znajduje się stadion sportowy, boisko do koszykówki, dwa boiska do piłki ręcznej, boisko do siatkówki, boisko uniwersalne oraz sale gimnastyczne.

Identyfikacja problemów

Do walorów gminy Dąbrowa Białostocka można zaliczyć bez wątpienia jej położenie. Jest to obszar posiadający unikatowe w skali Europy zasoby przyrodnicze. Mimo to ruch turystyczny choć stopniowo się zwiększa nadal stanowi śladowy procent. Przeważnie są to wizyty rodzinne lub wizyty u znajomych. Dochód pochodzący z turystyki nie stanowi znacznego uzupełnienia budżetu mieszkańców gminy. Jedną z głównych przyczyn małego zainteresowania turystów tym terenem jest słabo rozwinięta infrastruktura turystyczna, czyli baza noclegowa i gastronomiczna. Niekorzystnym zjawiskiem jest również sezonowość ruchu turystycznego, uzależnionego głównie od warunków atmosferycznych. Wpływ klimatu kontynentalnego powoduje częste zmiany pogody oraz niższe temperatury latem niż w środkowej i zachodniej części Polski. Mało rolników jest zainteresowanych działalnością agroturystyczną jako źródłem dodatkowego dochodu w rolnictwie. Ponadto gminie brakuje oznaczeń szlaków turystycznych oraz informacji historycznej zamieszczonej na tablicach przy ważniejszych zabytkach.

Na rozwój infrastruktury turystycznej duży wpływ ma poprawa stanu infrastruktury technicznej gminy np. stanu dróg, estetyki miasta, obiektów rekreacyjno- sportowych.

Przy planowaniu rozwoju turystycznego gminy oprócz przeznaczenia środków finansowych na działania promocyjne należy określić tzw. niszę turystyczną, w którą gmina mogłaby się wpasować ze swoją ofertą turystyczną. Musi być ona na tyle oryginalna by turyści byli w stanie ją zapamiętać. Wszystkie gminy położone w Biebrzańskim Parku Narodowym wykorzystują ten atrybut w swojej ofercie turystycznej. Ponadto gmina Dąbrowa Białostocka leży w pobliżu silnego ośrodka turystycznego i rekreacyjno- wypoczynkowego Augustowa, z którym raczej nie może konkurować. Oferta turystyczna powinna być raczej skierowana do rodzin, które będą sobie ceniły ciszę, spokój, świeże powietrze i wodę oraz kuchnię regionalną i pasjonatów przyrody, czyli tych, którzy lubią bliski kontakt z naturą. Ponadto by oferta turystyczna gminy odniosła sukces marketingowo - rynkowy konieczna jest koordynacja działań między gminą, sektorem prywatnym i Miejskim Ośrodkiem Kultury. Jednak punktem wyjścia do wszystkich działań tym zakresie jest poprawa stanu infrastruktury technicznej gminy.

Zagospodarowanie przestrzenne

Mienie komunalne Gminy

Według stanu na dzień 31.12.2020 roku w gminnym zasobie nieruchomości znajduje się 654,1438 ha gruntów z tego 65,0374 ha Gmina nabyła w użytkowanie wieczyste.

W skład mienia położonego w obrębie miasta Dąbrowa Białostocka oraz obrębach wiejskich gminy wchodzi między innymi:

- drogi, ulice, zieleńce i parki - 419,58 ha,
- lasy - 17,22 ha,
- działki przekazane w użytkowaniu wieczystym - 21,64 ha,
- w trwałym zarządzie i użytkowaniu szkół i placówek oświaty - 12,29,

- użytki kopalne (mienie gminy) - 20,26 ha,

- pozostałe grunty - 163,15 ha.

Zasadniczą część gruntów komunalnych (63,23%) stanowią drogi przejęte na własność Gminy.

Stan zasobu gruntów komunalnych prezentuje poniższe zestawienie:

Rodzaj mienia wg grup rejestrowych	ha	Wartość w zł	Sposób zagospodarowania w ha				
			W bez. zarządzie gminy	W zarządzie jednostek organ. i pomoc.	Dzierżawa i najem	Użytkowanie/ użyczenie	Użytkowanie wieczyste
Zasób gruntów komunalnych -4,1	563,09	1 755,777,61	464,35	1,99-PGKiM	0,92-PGKiM 85,52- gr.	8,42-PGKiM 1,89-wodociągi	-
Grunty w zarządzie lub posiadania jednostek org. -4,2	10,76	235 690,00		Szkoły 8,04		Eduktor 2,72	-
Pozostałe grunty gminne -4,3 (mienie gminy)	58,65	32 773,00		57,12		Stowarzyszenie "Placówka" 1,53	-
Grunty w użytkowaniu wieczystym 5,0	21,64	2350553,00					21,64
Ogółem	654,14	4 3374793,61	464,35	67,15	86,44	14,56	21,64

WYKAZ LOKALI KOMUNALNYCH MIESZKALNYCH DĄBROWA BIAŁOSTOCKA /PGK i M/ stan na 31.12.2020 r.

Lp.	Adres	Ilość mieszkań		Powierzchnia użytkowa ogółem	Powierzchnia m ² sprzedanych lokali
		Ogółem	Sprzedane		
1.	Dąbrowa Białostocka Plac Kościuszki 1	19	14	879,31	647,62
2.	ul. 1000 lecia PP 1	18	11	772,42	484,21
3.	ul. 1000 lecia PP 3	21	14	850,00	584,30
4.	ul. 1000 lecia PP 5	18	15	766,77	615,19
5.	ul. 1000 lecia PP 7	21	12	859,03	542,73
6.	ul. 1000 lecia PP 9	16	16	647,92	647,92
7.	ul. 1000 lecia PP 17	30	23	1220,08	936,85
8.	ul. Południowa 12	25	25	1204,44	1204,44
9.	ul. Południowa 14	12	10	501,21	403,61
	Razem bloki	180	140	7701,18	
10.	Południowa 2	2	-	81,00	-
11.	3 Maja 72	4	-	120,28	-
	Ogółem	186	-	7 902,46	

Wykaz lokali w Różanymstoku

Lp.	Wyszczególnienie	Ilość lokali ogółem w budynku	Powierzchnia użytkowa m ²	Sprzedaż lokali szt.	Powierzchnia sprzedanych lokali m ²
1.	Różanystok 4	10	515,50	-	-
2.	Różanystok 7	6	179,40	-	-
3.	Różanystok 8	11	510,00	-	-

4.	Różanystok 9	8	416,00	6	312,0
5.	Różanystok 10	8	416,00	4	208,00
6.	Różanystok 11	6	360,78	4	240,52
7.	Różanystok 20	4	176,20	2	88,10
8.	Różanystok 21	18	1116,00	15	948,00
9.	Różanystok 22	16	936,00	9	516,00
Ogółem		87	4625,88	40	2312,62

Lokale własne Gminy:

Dąbrowa Białostocka - 46 szt. o pow. 1845,59 m²

Różanystok - 47 szt. o pow. 2313,26 m²

Szkoły - 17 szt. o pow. 882,07 m²

Ogółem 114 sz. o pow. 5.040,92 m²

Źródła finansowania gospodarki mieszkaniowej:

- wpływy z dzierżawy pomieszczeń komunalnych na pokrycie kosztów bieżących remontów i konserwacji,
- w części wpływy ze sprzedaży mieszkań komunalnych na remonty i modernizację obiektów budowlanych,
- celowe dotacje z budżetu państwa,
- wpływy z czynszu, zaliczek i opłat eksploatacyjnych na rozliczenie kosztów utrzymania mieszkań,
- z budżetu gminy- rozliczenie kosztów zabezpieczenia lokali socjalnych i zastępczych oraz odbudowę zniszczonej infrastruktury osiedla stanowiącej własność gminy.

Zasady polityki czynszowej Gminy

Czynsz obejmuje: podatek od nieruchomości, koszty administracyjne, koszty konserwacji i utrzymania technicznego budynków, koszty utrzymania zieleni oraz wszystkich pomieszczeń wspólnego użytkowania, w tym opłaty za utrzymanie czystości, energię elektryczną i ciepłą.

Infrastruktura techniczna gminy

Drogi

Długość dróg i ich nawierzchnia na terenie gminy:

- wojewódzkie o nawierzchni twardej ulepszonej- 34,3 km,

- powiatowe:

§łącznie 118,8 km,

§o nawierzchni twardej 98,3 km (w tym: ulepszone 96,5 km),

§gruntowe 15,5 km,

- gminne:

§łącznie 58,1 km,

§o nawierzchni twardej 31,3 km (w tym ulepszone 28,2 km),

§gruntowe 24,4 km

Długość dróg i ich nawierzchnia w mieście Dąbrowa Białostocka:

- wojewódzkie o nawierzchni twardej ulepszonej 19,4 km

- ulice miejskie zaliczone do dróg powiatowych o nawierzchni twardej 4,1 km

§w tym ulepszone 4,1 km

- ulice lokalne miejskie:

§łącznie 19,4 km,

§o nawierzchni twardej 15,7 km (w tym ulepszone 15,2 km),

§ gruntowe 3,7 km

Drogi na terenie gminy Dąbrowa Białostocka

Lp.	Rodzaj dróg publicznych	Długość w km
1.	Drogi wojewódzkie	34,3
2.	Drogi powiatowe	118,9
3.	Drogi gminne	58,1

Gęstość sieci drogowej:

a) W gminie – 80 km/100 km² (w tym ulepszone 74,9 km/100 km²),

b) W mieście – 186,5 km/100 km² (w tym ulepszone 168,3 km/100 km²).

Średni ruch dobowy na drogach wojewódzkich w gminie Dąbrowa Białostocka

Lp.	Droga	Średni ruch dobowy
1.	Nr 670 Suchowola – Dąbrowa Białostocka	1052
2.	Nr 670 Dąbrowa Białostocka – Nowy Dwór	965
3.	Nr 673 Lipsk – Dąbrowa Białostocka	2537
4.	Nr 673 Dąbrowa Białostocka - Sokółka	2877

Wodociągi i kanalizacja

Stacja wodociągowa w Dąbrowie Białostockiej.

W roku 2014 Gmina Dąbrowa Białostocka wykonała modernizację stacji uzdatniania wody polegającej na przebudowie budynku oraz wymianie całkowitej urządzeń wchodzących w skład stacji.

Opis istniejącej sieci kanalizacyjnej w Aglomeracji

W mieście występuje jeden system kanalizacji sanitarnej, którym ścieki komunalne odprowadzane są do miejskiej oczyszczalni ścieków.

Istniejący system kanalizacji sanitarnej w mieście Dąbrowa Białostocka sanitarnej tworzy jeden kolektor główny wraz kanałami bocznymi. Długość kanalizacji ogółem wynosi 18,8 km w tym: kanalizacja grawitacyjna 18,1 km, kanalizacja ciśnieniowa 0,7 km.

Z sieci korzysta 5756 mieszkańców. Skąd wskaźnik koncentracji wynosi 306 Mk/km. W chwili obecnej aglomeracja jest skanalizowana w 97% RLM.

Wskaźnik skanalizowania = 5756 - RLM mieszkańców podłączonych do kanalizacji : 5941 RLM mieszkańców stałych w aglomeracji x 100 = 97 % RLM.

Zwodociągowanie

Na terenie gminy Dąbrowa Białostocka długość sieci wodociągowej wynosi 216,79 km. Tylko jedna miejscowość Bity Kamień nie posiada wodociągu. Pozostałe miejscowości są zwodociągowane prawie w 100%. Cała gmina jest zwodociągowana w około 96%.

Oczyszczalnia ścieków

W roku 2013 wdrożono system gospodarki osadowymi ścieków - ATSO (proces autotermicznej termofilnej stabilizacji osadu) w oczyszczalni ścieków w Dąbrowie Białostockiej.

Jej dobowa przepustowość wynosi 1500 m³, zaś maksymalna 2000 m³. Obecnie do oczyszczalni doprowadzane są ścieki z miasta Dąbrowa Białostocka oraz dowożone do punktu zlewnego z 145 gospodarstw z terenu gminy. Ścieki dostają się do urządzenia oczyszczającego, a następnie do zbiornika retencyjnego. Po mechanicznym oczyszczaniu następuje oczyszczenie biologiczne. Po takim przetworzeniu ścieki odprowadzane są do rzeki Kropiwna, następnie zaś do Biebrzy.

Gospodarka śmieciowa

Gmina ustaliła prowadzenie selektywnego zbierania i odbierania lub przyjmowania przez punkty selektywnego zbierania odpadów komunalnych. Właściciele nieruchomości są zobowiązani do selektywnego zbierania następujących rodzajów odpadów:

1. Papieru i tektury,
2. Metali-drobnego złomu,
3. Szkła kolorowego i bezbarwnego,
4. Tworzyw sztucznych,
5. Odpadów zielonych,
6. Mebli i innych odpadów wielkogabarytowych,
7. Zużytego sprzętu elektronicznego i elektrycznego,
8. Zużytych baterii akumulatorów,
9. Budowlanych i rozbiórkowych,
10. Przeteryminowanych leków i chemikaliów,
11. Zużytych opon i innych wyrobów gumowych,
12. Odpadów zmieszanych niezawierających odpadów wymienionych w pkt. 1 – 11.

Odpady wymienione w pkt.1, 2, 3, 4,12 są odbierane „u źródła”, pozostałe właściciel nieruchomości ma obowiązek dostarczyć do PSZOK. Zgodnie z Wojewódzkim Planem gospodarki odpadami gmina dostarcza odpady do RIPOK w Koszarówce. Ponieważ gmina partycypowała w kosztach jej budowy w ramach ZKB. Za wnoszoną opłatę od właścicieli nieruchomości jest odbierana każda ilość wytworzonych odpadów komunalnych.

Zmieszane odpady komunalne są odbierane: na terenach wiejskich 1 raz w miesiącu, na terenach miejskich 2 razy w miesiącu, na terenach budownictwa wielorodzinnego 1 raz w tygodniu. Selektywnie zebrane odpady komunalne są zbierane 1 raz na 2 m-ce.

Ponad to na terenie gminy został utworzony punkt selektywnego zbierania odpadów komunalnych w sposób zapewniający łatwy dostęp dla wszystkich mieszkańców gminy w centrum miasta.

Działalność gospodarcza

Od dnia 1 lipca 2011 r. obowiązują nowe przepisy ustawy o swobodzie działalności gospodarczej oraz nowy formularz CEIDG-1 wniosku do rejestracji działalności gospodarczej osób fizycznych, w miejsce dotychczasowego formularza EDG-1. W ramach tego systemu funkcjonuje Urząd Miejski w Dąbrowie Białostockiej. Obecnie zakres działań w tym zakresie obejmuje przetwarzanie składanych wniosków CEIDG). Rejestr prowadzony jest od 1 lipca 2011 r. w systemie teleinformatycznym przez ministra właściwego do spraw gospodarki na podstawie przepisów ustawy o swobodzie działalności gospodarczej.

Na podstawie raportów udostępnionych w ramach Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej obserwowany jest stały rozwój przedsiębiorczości na terenie gminy. Liczba zarejestrowanych przedsiębiorców wg. stanu na dzień 31 styczeń 2020 roku wynosi 444.

Miejsko-wiejski charakter gminy wpływa na rodzaj działalności, którą podejmują przedsiębiorcy. Przeważają firmy zajmujące się szeroko rozumianą działalnością usługową obejmującą przede wszystkim: usługi remontowo-budowlane, usługi tartaczne, usługi transportowe, a także inne służące zaspokojeniu potrzeb mieszkańców.

Obok firm usługowych drugą co do liczby przedsiębiorstw grupę stanowią firmy zajmujące się handlem artykułami spożywczymi i przemysłowymi. Najmniejszą grupę stanowią przedsiębiorstwa produkcyjne.

Komunikacja

System komunikacyjny gminy i miasta Dąbrowa Białostocka stanowią:

- sieć drogowa,
- sieć kolejowa- linia kolejowa o znaczeniu międzynarodowym: Sokółka – Augustów- Suwałki- Trakiszki- granica państwa,
- komunikacja autobusowa

Na terenie gminy i miasta Dąbrowa Białostocka nie ma komunikacji miejskiej.

Administracja

W zakresie administracji na terenie miasta Dąbrowa Białostocka istnieją następujące placówki:

- Urząd Miejski
- Powiatowy Urząd Pracy Sokółce, Filia w Dąbrowie Białostockiej,
- Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego,
- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej,
- Komisariat Policji,
- Państwowa Jednostka Straży Pożarnej,
- Jednostki Ochotniczych Straży Pożarnych,
- Dekanat Kościoła Rzymsko- Katolickiego i Kościoła Prawosławnego

Turystyka, wypoczynek i sport

Na terenie miasta funkcjonują następujące obiekty sportowe:

- stadion sportowy,
- boisko piłkarskie,
- kompleks boisk wielofunkcyjnych,
- hale sportowe,
- sale gimnastyczne,
- boisko do siatkówki na stadionie sportowym.

W planach uwzględniona jest budowa Siłowni zewnętrznej, która w ostatnich latach stała się bardzo popularna.

Na terenach wiejskich istnieją następujące obiekty sportowe:

- boiska do piłki ręcznej i nożnej przy Szkołach Podstawowych (Zwierzyniec Wielki, Reszkowce, Kamienna Nowa, Suchodolina, Różanystok),
- boisko do siatkówki przy szkole w Kamiennej Nowej
 - "Orlik" w Różanymstoku,
- sala pomocnicza przy szkołach w Nierośnie, Zwierzyńcu Wielkim,
 - "zielone" boiska piłkarskie.

Edukacja

Na terenie Gminy Dąbrowa Białostocka jest 7 Szkół Podstawowych, 2 Przedszkola Samorządowe, Żłobek Miejski w Dąbrowie Białostockiej oraz Zespół Szkół. Ponadto w Różanymstoku działa Salezjański Ośrodek Wychowawczy dla trudnej młodzieży.

Gmina Dąbrowa Białostocka jest organem prowadzącym następujących placówek oświatowo-wychowawczych:

- Szkoła Podstawowa w Dąbrowie Białostockiej,
- Zespół Szkolno - Przedszkolny w Różanymstoku,
- Szkoła Podstawowa w Zwierzyńcu Wielkim,
- Samorządowe Przedszkole w Dąbrowie Białostockiej,
- Żłobek Miejski w Dąbrowie Białostockiej.

Obsługą administracyjno - kadrową tych placówek zajmuje się Biuro Obsługi Szkół Samorządowych.

Ilość uczniów i nauczycieli uczęszczających do szkół administrowanych przez Gminę

(rok szkolny 2020/2021):

Lp.	Nazwa szkoły	Ilość uczniów	Ilość nauczycieli
1.	Szkoła Podstawowa w Dąbrowie Białostockiej	537 + 1 zajęcia rewalidacyjno wychowawcze	74 -
2.	Zespół Szkolno - Przedszkolny w Różanymstoku	97	23
3.	Samorządowe Przedszkole w Dąbrowie Białostockiej	165	10
4.	Szkoła Podstawowa w Zwierzyńcu Wielkim	70	17

Źródło: Biuro Obsługi Szkół Samorządowych w Dąbrowie Białostockiej

Pozostałe Szkoły Podstawowe prowadzone są przez Stowarzyszenia:

Szkoły prowadzone przez Stowarzyszenie EDUKATOR z Łomży:

- Publiczna Szkoła Podstawowa w Suchodolinie,
- Publiczna Szkoła Podstawowa w Reszkowcach,
- Publiczna Szkoła Podstawowa w Kamiennej Nowej,

Szkoła prowadzona przez Stowarzyszenie "Placówka" w Bagnach

- Publiczna Szkoła Podstawowa w Bagnach

Liczba uczniów w poszczególnych szkołach, prowadzonych przez Stowarzyszenia

(rok szkolny 2020/2021)

Lp.	Nazwa szkoły	Ilość uczniów
1.	Publiczna Szkoła Podstawowa w Reszkowcach	31
2.	Publiczna Szkoła Podstawowa w Bagnach	26
3.	Publiczna Szkoła Podstawowa w Suchodolinie	42
4.	Publiczna Szkoła w Kamiennej Nowej	38

Źródło: Biuro Obsługi Szkół Samorządowych w Dąbrowie Białostockiej

Na terenie Gminy działa jedna szkoła ponadgimnazjalna: Zespół Szkół w Dąbrowie, gdzie organem prowadzącym jest Starostwo Powiatowe w Sokółce.

Opieka zdrowotna

W Gminie Dąbrowa Białostocka istnieją następujące placówki, które świadczą usługi medyczne:

- a) Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Dąbrowie Białostockiej, który świadczy zarówno pomoc podstawową jak i specjalistyczną na terenie gminy Dąbrowa Białostocka oraz na terenie sąsiednich gmin: Suchowola, Nowy Dwór. W jego strukturach pozostają:
- Szpital w Dąbrowie Białostockiej,
 - Przychodnia Rejonowa w Dąbrowie Białostockiej,
 - Przychodnia Rejonowa w Suchowoli,
 - Gminny Ośrodek Zdrowia w Nowym Dworze.
- b) Niepubliczny Samodzielny Zakład Opieki Zdrowotnej w Dąbrowie Białostockiej
- c) Wojewódzka Stacja Pogotowia Ratunkowego w Białymstoku Oddział w Dąbrowie Białostockiej
- d) ZOL Zakład Opieki Leczniczej 40 łóżek

Liczba oddziałów i udzielonych świadczeń w szpitalu SP ZOZ w Dąbrowie Białostockiej w 2020 roku:

- Oddział wewnętrzny (22 łóżka) liczba leczonych – 373 osoby

- Izba przyjęć – liczba udzielonych porad ambulatoryjnych – 459
- Zakład Opiekuńczo – leczniczy – 14 187 osobodni na 40 łózkach
- Pielęgniarska Opieka Długoterminowa – 3.919 osobodni

PODSTAWOWA OPIEKA ZDROWOTNA

- Przychodnia w Dąbrowie Białostockiej – 15.292 porady
- Przychodnia w Suchowoli – 12.85 porad
- Ośrodek Zdrowia w Nowym dworze – 4.800 porad

SPECJALISTYKA AMBULATORYJNA

- Poradnia chirurgii ogólnej – 6.050 porad
- Poradnia ginekologiczno – położnicza – 2.077 porad
- Poradnia zdrowia psychicznego – 2.023 porady
- Poradnia medycyny pracy – 1. 114

NOCNA I ŚWIĄTECZNA OPIEKA ZDROWOTNA

- porady ambulatoryjne lekarskie – 1.806
- świadczenia ambulatoryjne pielęgniarskie – 1.938
- świadczenia wyjazdowe lekarskie – 388
- świadczenia wyjazdowe pielęgniarskie – 99

ŚWIADCZENIA Z ZAKRESU REHABILITACJI

- Porady lekarskie – 1.978
- zabiegi ambulatoryjne – 510.426 punktów

SP ZOZ w Dąbrowie Białostockiej

Charakterystyka poszczególnych komórek organizacyjnych SP ZOZ w Dąbrowie Białostockiej :

1. Lecznictwo zamknięte

a) Szpital – oddziały:

- chorób wewnętrznych,
- izba przyjęć,

b) Pracownie diagnostyczne i rehabilitacyjne- rodzaje pracowni:

- Centralne Laboratorium diagnostyczne,
- Pracownia Diagnostyki Obrazowej
- Pracownia USG,
- Pracownia RTG,
- Punkt serologiczny,

c) Inne komórki medyczne:

- Apteka szpitalna,
- Centralna sterylizatornia,
- Statystyka medyczna,

2. Podstawowa opieka zdrowotna

a) Przychodnia Rejonowa w Dąbrowie Białostockiej – rodzaje komórek organizacyjnych:

- Poradnia ogólna i pielęgniarsko- środowiskowa,

b) Przychodnia Rejonowa w Suchowoli:

- poradnia lekarza podstawowej opieki zdrowotnej,
- poradnia medycyny pracy.

c) Gminny Ośrodek Zdrowia w Nowym Dworze

- Poradnia lekarza podstawowej opieki zdrowotnej

3. Poradnie specjalistyczne:

- Poradnia chirurgiczna,
- Poradnia ginekologiczno -położnicza,
- Poradnia zdrowia psychicznego,
- Poradnia Leczenia Uzależnień,
- Poradnia medycyny pracy,

4. Zakład Rehabilitacji Leczniczej:

- poradnia rehabilitacyjna,
- pracownia fizjoterapii.

Zatrudnienie w SP ZOZ ogółem na umowie o pracę: 122 osoby, w ramach umów cywilnoprawnych 55 osób.

Służby bezpieczeństwa publicznego i służby ratowniczo- pożarnicze

W mieście Dąbrowa Białostocka znajduje się Komisariat Policji oraz Państwowa Jednostka Straży Pożarnej, która wyposażona jest w sprzęt gaśniczy oraz specjalistyczny sprzęt wypadkowy. Na terenie gminy działają również Jednostki Ochotniczych Straży Pożarnych.

Kultura

Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury jest instytucją, która zgodnie ze statutem prowadzi wielokierunkową działalność kulturalną na terenie miasta i gminy Dąbrowa Białostocka. Wspiera również twórczość regionalną i literacką. M-GOK patronuje licznym konkursom recytatorskim dla dzieci i młodzieży, sprawuje mecenat nad twórczością regionalną.

W strukturze M-GOK znajdują się:

- Miejsko- Gminna Biblioteka Publiczna,
- Filia Biblioteczna w Różnymstoku,
- kino "Lotos" (przeznaczone na sale widowiskową).

M-GOK organizuje wiele imprez kulturalnych w mieście. Są to imprezy stałe, takie jak: , Święto Miasta - Dni Dąbrowy, Dożynki Gminne, Ćwierć maraton, Majówka, Festyny Rodzinne i Jarmarki.

Przy M-GOK działają następujące:

a) **Zespoły:**

- chór seniora „Dąbrowianki”,
- zespół wokalny „Pedeciaki”,
- zespół wokalny „Solatium”,
- zespół wokalny „Ad Rem”.

b) **Kluby:**

- Seniora ,
- Dyskusyjny Klub Książki

·Miłośników Gier Planszowych

c) Koła zainteresowań dla dzieci:

- Szachowe,
- Plastyczne,
- Rytmiczno – muzyczne
- Wokalne
- Kreatywne

Pomoc społeczna

Jednostką świadcząca na terenie gminy usługi socjalne jest Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Dąbrowie Białostockiej. Do jego podstawowych zadań zapisanych w Statucie należą:

- realizacja zadań w zakresie pomocy społecznej zgodnie z obowiązującymi przepisami, oraz:

- a) analizowanie i ocena zjawisk społecznych rodzących zapotrzebowanie na świadczenia z pomocy społecznej,
- b) pobudzenie lokalnej aktywności społecznej w zaspokojeniu niezbędnych potrzeb życiowych osób i rodzin,
- c) inicjowanie działań zapobiegających degradacji osób, rodzin i grup społecznych,
- d) prowadzenie pracy socjalnej w zakresie udzielania pomocy osobom i rodzinom,
- e) współpraca z organizacjami społecznymi, Kościołem Katolickim i Prawosławnym itp.,
- f) wypłata świadczeń rodzinnych

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Dąbrowie Białostockiej w roku 2020 realizował n/w programy i projekty:

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Dąbrowie Białostockiej w roku 2020 realizował n/w programy i projekty:

1. „Posiłek w szkole i w domu”
2. „Asystent rodziny i koordynator pieczy zastępczej”
3. „Dobry Start”
4. „Wspieraj Seniora”

Przy Stowarzyszeniu na Rzecz Osób Niepełnosprawnych "Radość Życia" działa świetlica socjoterapeutyczna. Z danych uzyskanych przez Ośrodek wynika, iż w 2020 roku z zajęć w w/w świetlicy skorzystało 15 dzieci.

**ANALIZA STRUKTURY I SPOSOBU ZARZĄDZANIA
W OŚRODKU POMOCY SPOŁECZNEJ**

Celem działalność Ośrodka jest:

- 1) umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości oraz zapobieganie powstawaniu takich sytuacji,
- 2) doprowadzenie do możliwie pełnego życiowego usamodzielnienia osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem.

Ośrodek w trakcie realizacji zadań statutowych współdziała z organizacjami społecznymi mającymi w zakresie swej działalności niesienie pomocy, kościołami, związkami wyznaniowymi, podmiotami gospodarczymi, organizacjami pożytku publicznego i wolontariuszami. Współpracuje także z innymi jednostkami organizacyjnymi samorządu, administracją rządową, ośrodkami pomocy społecznej sąsiednich gmin, powiatowymi centrami pomocy rodzinie, urzędami pracy, służbą zdrowia, ubezpieczeniami społecznymi, sądami, stowarzyszeniami, fundacjami i innymi podmiotami realizującymi cele z zakresu pomocy społecznej.

Na czele Ośrodka stoi Kierownik, który kieruje jego działalnością, reprezentuje Ośrodek na zewnątrz, kieruje pracą Ośrodka przy pomocy komórek organizacyjnych. Szczegółową organizację wewnętrzną i funkcjonowanie Kierownik określa w drodze regulaminów.

W Ośrodku funkcjonują n/w komórki organizacyjne:

- 1) pomocy społecznej,
- 2) świadczeń rodzinnych, zaliczki alimentacyjnej, świadczeń z funduszu alimentacyjnego,
- 3) organizacyjno - administracyjna,
- 4) księgową,
- 5) punkt pomocy rodzinie - punkt interwencji kryzysowej.

Na dzień 31 grudnia 2020 roku Ośrodek zatrudniał 30 osób: 24 osoby – umowa o pracę, 6 osób – umowa zlecenie w:

Komórce organizacyjno - administracyjnej

kierownik- 1, podinspektor – 1, radca prawny – umowa zlecenia

Komórce księgowej

główny księgowy – 1, konsultant - 1

Komórce pomocy społecznej

Kierownik zespołu – 1, specjalista pracy socjalnej - 2, starszy pracownik socjalny - 4, pracownik socjalny – 2, opiekun - 4, opiekun w ośrodku pomocy społecznej – 1, opiekun – 4 umowa zlecenia

Komórce świadczeń rodzinnych, zaliczki alimentacyjne, świadczeń z funduszu alimentacyjnego

kierownik zespołu – 1, starszy inspektor - 3, inspektor – 1

Punkt pomocy rodzinie - punkt interwencji kryzysowej

asystent rodziny – 2, psycholog – umowa zlecenia

ŚRODKI FINANSOWE

W okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2020 roku Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Dąbrowie Białostockiej wydatkował ogółem kwotę **16.554.491,03 zł.**, w tym ze środków własnych gminy kwotę **1.962.068,95 zł.** (11,85% kwoty budżetu), z dotacji z budżetu państwa kwotę **14.592.422,08 zł.** (88,15% kwoty budżetu). Wydatkowano także środki poza pochodzące z Funduszu Pracy w kwocie **3.400,00 zł.**

W zakresie:

- świadczeń pieniężnych i niepieniężnych z pomocy społecznej – wydatkowano kwotę **1.354.130,93 zł.** (środki z dotacji – 767.327,33 zł., środki własne – 586.803,60 zł.)
- świadczeń rodzinnych, zasiłków dla opiekunów, świadczeń z funduszu alimentacyjnego, świadczeń wychowawczych, świadczeń na podstawie ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” – wydatkowano kwotę **13.090.417,28 zł.** (środki z dotacji)
- wspierania rodziny – wydatkowano kwotę **616.288,19 zł.** (środki z dotacji – 332.940,00 zł., środki własne – 283.348,19 zł.)
- przeciwdziałania przemocy w rodzinie – wydatkowano kwotę **21.515,03 zł.** (środki własne).

Pomocą społeczną (finansową, rzeczową) objętych zostało 391 rodzin o liczbie osób 1058. Z systemu świadczeń rodzinnych skorzystało 508 rodzin, z funduszu alimentacyjnego – 39 rodzin (66 osób uprawnionych), świadczenia wychowawczego - 913 (1612 osób), świadczenia „Dobry Start” - 691 (1074 osoby). W ramach Programu „Wspieraj Seniora” zrealizowano 32 zgłoszenia (18 osób).

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Dąbrowie Białostockiej w 2020 roku wydał **ogółem 2317** decyzji administracyjnych i **784** informacji organu o przyznaniu świadczeń, w tym:

- a) w zakresie Komórki pomocy społecznej – 1436 decyzji administracyjnych,

b) w zakresie Komórki świadczeń rodzinnych zaliczki alimentacyjnej, świadczeń z funduszu

alimentacyjnego – 881 decyzji administracyjnych, 784 informacje organu o przyznaniu świadczeń

W 2020 roku Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Dąbrowie Białostockiej podejmował dodatkowe działania w postaci:

1. świadczenia pracy socjalnej 205 rodzinom o liczbie osób 529,
2. świadczenia specjalistycznego (prawnego) poradnictwa 8 rodzinom o liczbie osób 22,
3. świadczenia specjalistycznego poradnictwa psychologicznego - 91 osobom – 295 godzin,
4. prowadzenia i zakończenia kontraktu socjalnego z rodziną – 1,
5. pozyskania na rzecz 240 rodzin (592 osób) 30.221,60 kg. żywności w ramach programu FEAD,
6. pomoc w przekazaniu potrzebującym rodzinom pomocy rzeczowej pochodzącej ze środowiska lokalnego,
7. współpracy z Miejsko – Gminnym Ośrodkiem Kultury w Dąbrowie Białostockiej
8. współpracy z komornikami sądowymi w zakresie zaliczki alimentacyjnej, świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz prowadzonego postępowania wobec dłużników alimentacyjnych - (78),
9. współpracy z Wojewodą Podlaskim w sprawach z zakresu koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego – (56),
10. prowadzeniu postępowań wobec dłużników alimentacyjnych, w tym:
 - a) wystawieniu dłużnikom alimentacyjnym informacji o przyznaniu wierzycielom świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz o stanie zadłużenia - 38,
 - b) przeprowadzaniu wywiadów alimentacyjnych wraz z odebraniem oświadczeń majątkowych od dłużników alimentacyjnych - 14,
 - c) zawiadomieniu organów właściwych dłużników alimentacyjnych o wszczęciu postępowań wobec dłużników - 18,
 - d) wystąpieniu do właściwego Urzędu Pracy w sprawie aktywizacji zawodowej wobec dłużników alimentacyjnych - 6,
 - e) złożeniu wniosków do Prokuratury o ściganie dłużników alimentacyjnych za przestępstwo z art. 209 KK. – 19,
 - f) wystąpieniu do Starosty z wnioskami:
 - * o zatrzymanie prawa jazdy dłużnikowi alimentacyjnemu – 3,
 - * o zwrot zatrzymanego prawa jazdy dłużnikowi alimentacyjnemu – 2,
 - g) wystąpieniu z wnioskiem do Centralnej Ewidencji Pojazdów i Kierowców – 4,
 - h) wydaniu decyzji w sprawie uznania dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych - 7,
 - i) zawiadamianiu organów właściwych wierzycieli o wynikach prowadzonego postępowania wobec dłużników alimentacyjnych - 17,
 - j) wystosowanie do właściwego w sprawie Komornika sądowego wniosku o przyłączenie się do prowadzenia postępowania egzekucyjnego lub zmiany zakresu postępowania - 32.
11. prowadzeniu w ramach prac Zespołu Interdyscyplinarnego 30 spraw związanych z wszczęciem procedury „Niebieskiej Karty” dotyczącej przemocy w rodzinie.
12. skierowania wniosków do Sądu Rejonowego w Sokółce III Wydział Rodzinny i Nieletnich o wgląd w sytuację rodziny – 4,
13. skierowania wniosków do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Dąbrowie Białostockiej - 15
14. zorganizowanie i przeprowadzenie w ramach pomocy i pobudzania lokalnej aktywności społecznej, akcji „Paczka dla seniora” 2020 – pozyskano 62 paczki, które przekazano 57 osobom (28 osobom w mieście i 29 osobom na wsi).

15. zorganizowaniu bezpłatnych certyfikowanych warsztatów „Szkoła dla rodziców i wychowawców” dla 10 osób z rodzin przeżywających trudności opiekuńczo - wychowawcze, - zadanie przerwane przez stan epidemii spowodowany rozprzestrzenianiem się COVID – 19,

16. współpracy z Polskim Komitetem Pomocy Społecznej w Białymstoku w zakresie przeprowadzenia dla mieszkańców Gminy szkolenia pt. „Zasady zdrowego żywienia”,

17. realizacji pomocy Seniorom w ramach Programu „Wspieraj Seniora” – 32 zgłoszenia (18 osób),

18. współpracy z I Podlaską Brygadą Obrony Terytorialnej w Białymstoku w zakresie załadunku, dowozu i rozładunku żywności w ramach programu FEAD,

19. współpracy z Ochotniczą Strażą Pożarną z Jaczna, Reszkowice, Olszy, Dąbrowy Białostockiej w przekazaniu żywności w ramach programu FEAD,

20. pomoc w pozyskaniu i przekazaniu rodzinom potrzebującym sprzętów i wyposażenia gospodarstwa domowego, odzieży, zabawek i akcesoriów dziecięcych oraz opału pochodzących od lokalnych darczyńców,

21. wydania zaświadczeń, o których mowa w art. 411 ust. 10 g ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 roku Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2020 r., poz. 1219 z późn.zm.) – 2.

Uchwały Rady Miejskiej w Dąbrowie Białostockiej podjęte w roku 2020 w zakresie realizacji zadań MOPS:

1. Uchwała Nr XVII/117/20 z dnia 7 lipca 2020 roku w sprawie ustalenia w zakresie zadań własnych szczegółowych zasad ponoszenia odpłatności za pobyt w ośrodkach wsparcia i mieszkaniach chronionych (Dz. Urz. Woj. Podl. z 2020 r., poz. 3268). Uchwałę przyjęto do stosowania po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Podlaskiego.

2. Uchwała Nr XXI/132/20 z dnia 4 grudnia 2020 roku w sprawie zmiany uchwały w sprawie uchwalenia Statutu Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Dąbrowie Białostockiej (Dz. Urz. Woj. Podl. z 2020 r., poz. 5220). Uchwałę przyjęto do stosowania po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Podlaskiego.

Organizacje pozarządowe

Fundacja GAMA, powstała w roku 2008 roku - jest próbą realizacji celów dawno wyznaczonych i pożądaných przez jej założycieli. Zgodnie ze statutem celem Fundacji jest działanie na rzecz społeczeństwa obywatelskiego, w szczególności osób niepełnosprawnych i zagrożonych wykluczeniem społecznym jak również inicjowanie i wspieranie rozwiązań w różnorodnych dziedzinach życia społecznego, a szczególnie w ochronie praw i wolności człowieka i obywatela, w ochronie życia rodzinnego oraz edukacji, profilaktyce i integracji społecznej. Obecnie najwięcej uwagi koncentrujemy w obrębie szeroko rozumianej edukacji. Realizujemy projekty skierowane zarówno do dzieci, młodzieży jak i seniorów. Wsparciem obejmujemy również osoby niepełnosprawne dbając o ich integrację, kontakt z kulturą i sztuką. Dzięki przychylności władz cyklicznie realizujemy projekty z profilaktyki uzależnień.

Stowarzyszenie "Placówka" w Bagnach, jest stowarzyszeniem, które 13 grudnia 2004 roku uzyskało status organizacji pożytku publicznego. Prezesem stowarzyszenia jest inż. Andrzej Masłowski, a zastępcą Mirosław Stankiewicz.

Głównym rodzajem działalności statutowej stowarzyszenia jest prowadzenie szkoły podstawowej, do której uczęszcza obecnie 41 uczniów do klas 0-VI. Inne podstawowe rodzaje działalności to:

- prowadzenie kursów edukacyjnych, obozów, imprez sportowych i turystycznych przeznaczonych dla dzieci i młodzieży oraz osób dorosłych,
- prowadzenie szeroko rozumianej działalności kulturalnej, czyli podejmowanie działań na rzecz zachowania i rozwoju lokalnej tożsamości, tradycji, obyczajów itp.
- organizowanie pomocy i opieki dla osób starszych i niepełnosprawnych oraz wsparcia dla rodzin w trudnej sytuacji,
- ochrona przyrody i krajobrazu,
- promocja zdrowego stylu życia,
- upowszechnianie turystyki, sportu i rekreacji oraz aktywnego wypoczynku,
- podejmowanie w ramach obowiązujących przepisów wszelkich przedsięwzięć związanych z rozwojem wsi.

Stowarzyszenie Dąbrowskie - jest organizacją społeczną, która powstała w czerwcu 1999 roku. Zostało ono zarejestrowane 21.07.1999 r. w Sądzie Okręgowym w Białymstoku i od tego momentu działa formalnie w oparciu o swój Statut. Głównym celem tej organizacji jest skupienie w swych szeregach ludzi, pragnących poświęcić swój czas i zdolności do promocji oraz aktywizacji Ziemi Dąbrowskiej.

Do podstawowych inicjatyw Stowarzyszenia należy:

- Zbieranie materiałów i dokumentów o historii Ziemi Dąbrowskiej,
- Inicjowanie i wspieranie przedsięwzięć kulturalnych,
- Propagowanie lokalnej twórczości,
- Rozwój bazy agroturystycznej

Stowarzyszenie na Rzecz Osób Niepełnosprawnych - Radość Życia działa od 28.09.1999 roku. Jego głównym celem jest działanie na rzecz wyrównania szans osób niepełnosprawnych, tworzenie warunków przestrzegania wobec tych osób praw człowieka, prowadzenie ich ku aktywnemu uczestnictwu w życiu społecznym oraz wspieranie ich rodzin. Stowarzyszenie realizuje swoje cele głównie poprzez udzielanie wsparcia osobom niepełnosprawnym, a także organizowanie różnorodnych form doradztwa i opieki prawnej. Stowarzyszenie stara się również stworzyć warunki do włączenia dzieci, młodzieży i dorosłych, jako indywidualnych osób i grup w tok normalnego życia, korzystania z ogólnodostępnej infrastruktury społecznej i form życia społecznego, z zapewnieniem im w razie potrzeby odpowiedniego wsparcia zwłaszcza w postaci specjalistycznej pomocy, doradztwa i asysty.

Warsztaty Terapii Zajęciowej - ich głównym celem jest rehabilitacja społeczna i zawodowa osób niepełnosprawnych zmierzających do poprawy zaradności osobistej, sprawności psychofizycznej oraz przystosowania i funkcjonowania społecznego. Uczestnikiem zajęć może zostać każda osoba niepełnosprawna posiadająca aktualne orzeczenie o stopniu niepełnosprawności ze wskazaniem do udziału w WTZ. Uczestnictwo w zajęciach jest całkowicie bezpłatne. Trwają one 7 godzin dziennie, 5 dni w tygodniu. Zajęcia koncentrują się w 5 pracowniach:

- *Pracowni życia codziennego,
- *Pracowni technicznej,
- *Pracowni plastycznej,
- *Pracowni uzupełniającej,
- *Pracowni rehabilitacyjnej.

Dąbrowskie Stowarzyszenie Produktu Lokalnego - zrzesza ono osoby, które jak sama nazwa wskazuje wytwarzają produkty lokalne. Znajdziemy producentów różnych serów: żółtych podpuszczkowych i białych tzw. klinek dąbrowskich, tradycyjnych chlebów na zakwasie i różnych słodkości. W swoim składzie mamy też panią dziergającą przepiękne serwety, obrusy i firany, która dodatkowo doskonale zna się na ziołach, panią, która pięknie opisuje jajka i rzeźbiarza, spod którego ręki wychodzą wspaniałe rzeźby. Celem działania stowarzyszenia jest:

- promowanie naszej gminy,
- rozwój obszarów wiejskich,
- identyfikacja, promocja oraz współpraca i wspieranie producentów produktów lokalnych,
- zachowanie i ochrona środowiska naturalnego oraz kulturalnego dziedzictwa regionów,
- tworzenie więzi lokalnych, integrujących społeczeństwo lokalne i regionalne,
- wykorzystywanie naturalnych i kulturalnych zasobów regionów do pozyskiwania dodatkowych źródeł dochodów przez lokalnych mieszkańców.

Szczególną uwagę Stowarzyszenie chce zwrócić na promocję klinka dąbrowskiego. Jest to produkt związany z naszym regionem od pokoleń, wytwarzany przez gospodynie. Stowarzyszenie jest otwarte na współpracę z różnymi instytucjami i osobami związanymi z produktem lokalnym.

Dzięki Stowarzyszeniu na listę produktów tradycyjnych zostały wpisane:

- klinek dąbrowski,
- chleb na zakwasie z Sadka,

- masło swojskie.

Identyfikacja problemów

Podstawowym problemem Gminy Dąbrowa Białostocka jest wysoki poziom bezrobocia oraz niewielki rozwój lokalnej przedsiębiorczości. Z roku na rok przybywa osób korzystających z pomocy socjalnej. Dlatego zadaniem, które w najbliższym czasie musi podjąć Gmina to aktywizacja społeczności lokalnej i lokalnego rynku pracy. Jednostką, która mogłaby te cele wdrażać w życie oprócz Powiatowego Urzędu Pracy w Sokółce, Filia w Dąbrowie Białostockiej jest Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej oraz organizacje pozarządowe.

Utrzymująca się od kilku lat niekorzystna struktura demograficzna powoduje zmniejszanie się liczby dzieci w placówkach oświatowych, co w perspektywie długofalowej będzie prowadziło do ich likwidacji. Brak perspektyw na rynku pracy powoduje również wyjazd najzdolniejszej młodzieży z tych terenów, gdzie coraz częściej pozostają tylko renciści i emeryci. Dlatego konieczne będzie dostosowanie infrastruktury społecznej do tej grupy wiekowej.

ANALIZA SWOT

W celu określenia silnych i słabych stron gminy Dąbrowa Białostocka szczegółowej ocenie poddano istniejący potencjał gminy. Pod uwagę wzięto następujące elementy:

- położenie i środowisko naturalne,
- walory kulturowe,
- infrastrukturę techniczną, społeczną i turystyczną,
- środowisko społeczne i potencjał mieszkańców.

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
POŁOŻENIE I ŚRODOWISKO NATURALNE	
Transgraniczne położenie w pobliżu granicy polsko – białoruskiej	Peryferyjne położenie
Położenie w otulinie Biebrzańskiego Parku Narodowego	Niekorzystne położenie pod względem rynków zbytu,
Położenie w Biebrzańsko – Narwiańskim Obszarze Chronionym	Niekorzystne położenie pod względem rynków zbytu
Brak przemysłu uciążliwego dla środowiska	Krótki sezon wegetacyjny
Stosunkowo czyste wody powierzchniowe i głębinowe	Niska świadomość ekologiczna mieszkańców
Niskie zanieczyszczenie powietrza	Niska jakość gleb i niedogodne warunki klimatyczne dla wysokowydajnego rolnictwa
Wysokie walory krajobrazu wiejskiego	Niewystarczająco wykorzystane walory przyrodnicze
Występowanie unikatowych na skalę europejską gatunków roślin i zwierząt	Niewystarczająco wykorzystane walory przyrodnicze
Sąsiedztwo wojewódzkich, tranzytowych dróg komunikacyjnych oraz znaczących miast Podlasia, jakimi są: Białystok, Sokółka, Augustów i Suwałki	Peryferyjne położenie
Atrakcyjne położenie turystyczne	Do wież widokowych Biebrzańskiego Parku Narodowego
Funkcjonowanie Związku Komunalnego „Biebrza” celowej platformy współpracy samorządów gminnych w zakresie ochrony środowiska i rozwoju społeczno-gospodarczego	
WALORY KULTUROWE	
Bogactwo kulturowe	Małe zainteresowanie młodzieży umiejętnościami rękodzielniczymi- kultywowanie ich przeważnie przez osoby starsze
Bogactwo i różnorodność twórczości ludowej	Słaba promocja walorów kulturowych
Miejsce kultu religijnego (sanktuarium maryjne)	Brak wydarzeń kulturowych na wsi
Tradycyjne budownictwo wiejskie	Niedostateczna polityka promocyjna Gminy
Kuchnia regionalna	Niewystarczająca ilość punktów dystrybucji

	tradycyjnych produktów lokalnych
Cykliczne imprezy kulturalne	Zanik tradycji architektonicznych w budownictwie wiejskim
INFRASTRUKTURA TECHNICZNA, SPOŁECZNA i TURYSTYCZNA	
Zasoby powierzchni mieszkaniowej do wykorzystania w turystyce	Nierozwinięta sieć szlaków turystycznych
Samorząd przyjazny inwestorom (ulgi i zwolnienia podatkowe, profesjonalna obsługa)	Niedostatecznie rozwinięta baza noclegowa i gastronomiczna,
Wolne zasoby gruntów gminnych pod inwestycje	Mała ilość gospodarstw agroturystycznych
Budowle przemysłowe (hale po POM-ie)- do wykorzystania przez inwestorów	Brak wyposażenia istniejącej sieci szlaków turystycznych w infrastrukturę turystyczną (wiaty, tablice informacyjne, kierunkowskazy itp.)
Dobre warunki mieszkaniowe	Brak infrastruktury turystycznej o wysokim standardzie
Wysokie walory przyrodnicze i krajobrazowe	Brak ścieżek rowerowych
Wewnętrzne szlaki turystyczne	Brak typowo regionalnych usług gastronomicznych
Istniejące boiska sportowe i hale	Krótki sezon turystyczny
Istnieją świetlice jako źródło integracji lokalnej	Brak koordynacji pomiędzy gminami odnośnie organizacji imprez plenerowych i tworzenia szlaków turystycznych
Rozwinięta sieć dróg publicznych	Brak akwenu wodnego przystosowanego do wykorzystania turystycznego
	Zły stan infrastruktury drogowej
ŚRODOWISKO SPOŁECZNE I POTENCJAŁ MIESZKAŃCÓW	
Wzrastający poziom wykształcenia	Systematycznie zmniejszająca się liczba ludności
Stosunkowa duża ilość organizacji pozarządowych	Spadkowa tendencja liczba mieszkańców
Wzrastająca aktywność obywatelska	Niekorzystne proporcje w strukturze demograficznej ludności
Znacząca baza oświatowa sięgająca do tradycji szkolnictwa polskiego	Znaczna liczba bezrobotnych w tym bezrobotnych zagrożonych bezrobociem długotrwałym
Wysoki poziom kształcenia dzieci i młodzieży	Odływ młodych, wykształconych ludzi
Aktywność i zaangażowanie mieszkańców w sprawy Gminy	Emigracja ludności w wieku produkcyjnym
Współpraca zagraniczna z gminami partnerskimi	Niskie dochody i słaba siła nabywcza mieszkańców
Silne związanie z regionem osób starszych	Brak rozrywek dla młodzieży
Gościnność	Niska świadomość ekologiczna
Pozytywni liderzy	
SZANSE	ZAGROŻENIA
POŁOŻENIE I ŚRODOWISKO NATURALNE	
Zagospodarowanie terenów „Kalna” i „Lasku szpitalnego”	Nazywanie Podlasia Polską B
Zaawansowane inwestycje proekologiczne	Ograniczenia w rozwoju spowodowane położeniem w obszarze Natura 2000
Zainteresowanie odnawialnymi źródłami energii	Niska świadomość ekologiczna
Programy wspierające rozwój obszarów położonych w obrębie sieci Natura 2000	
Sąsiedztwo miejscowości wypoczynkowo-sanatoryjnych: Augustowa, a także Biebrzańskiego Parku Narodowego i Puszczy Augustowskiej	
WALORY KULTUROWE	
Zachowanie dziedzictwa kulturowego	Brak zainteresowania młodych ludzi dawnymi zwyczajami i tradycjami
Rozwój turystyki związanej z kultem religijnym	Bez środków zewnętrznych, postępujące zniszczenie dorobku kultury materialnej
Moda na odmienną kulturę	
INFRASTRUKTURA TECHNICZNA, SPOŁECZNA I TURYSTYCZNA	

Fundusze pomocowe krajowe	Konkurencja sąsiednich gmin w zakresie oferowanych usług turystycznych
Dostępność do funduszy Unii Europejskiej	Brak inwestorów
Inwestorzy zewnętrzni	Wysokie podatki i ubezpieczenia społeczne
Rozwój turystyki i niekonwencjonalnych form wypoczynku	
Atrakcyjne szlaki rowerowe	
Rosnąca popularność agroturystyki i aktywnych form wypoczynku	
Rozwój turystyki związanej z osobami zainteresowanymi historią II wojny światowej Linia Mołotowa	
Rozwój przetwórstwa i produkcji	
Prowadzenie produkcji żywności ekologicznej	
Rozwój rolnictwa ekologicznego	
Wzrastająca popularność „zdrowej żywności” i zdrowego stylu życia	
Modernizacja linii kolejowej Białystok-Suwałki	
Modernizacja trasy E8	
SRODOWISKO SPOŁECZNE I POTENCJAŁ MIESZKAŃCÓW	
Duży potencjał ludności wykształconej	Postępujący proces starzenia się społeczności
Współpraca samorządu z organizacjami pozarządowymi i społecznością lokalną	Wzrost bezrobocia
Zmniejszenie bezrobocia w gminie	Postępująca pauperyzacja społeczeństwa
Zahamowanie migracji mieszkańców	Emigracja ludności w wieku produkcyjnym
„moda” na życie z dala od aglomeracji miejskich	Zbyt wysokie nakłady na pomoc społeczną- pogłębienie się problemu osób uzależnionych od pomocy społecznej
Inicjowanie rozwoju wolontariatu	Malejący przyrost naturalny
Integracja środowiska wiejskiego w obszarze kultury i sportu	Odływ ludzi wykształconych

Zadania polegające na poprawie sytuacji w gminie Dąbrowa Białostocka

Gmina Dąbrowa Białostocka swoim zasięgiem obejmuje (około) pięciotysięczne miasto Dąbrowa Białostocka oraz 52 sołectwa - wsie wraz z koloniami, gdzie ludność w przeważającej mierze utrzymuje się z rolnictwa. Powoli rozwija się również agroturystyka, czemu sprzyja położenie gminy w obrębie otuliny Biebrzańskiego Parku Narodowego. Istnieją również zakłady przetwórstwa żywności i przedsiębiorstwa zajmujące się działalnością handlowo- usługową. Sporo osób zamieszkujących gminę i okolice zatrudniona jest w szkolnictwie, służbie zdrowia, administracji samorządowej i innych urzędach.

Dlatego głównym priorytetem gminy jest poprawienie warunków życia społeczności lokalnej oraz stworzenie warunków do swobodnego prowadzenia i rozwoju przedsiębiorczości mieszkańcom gminy jak i potencjalnym inwestorom zewnętrznym. Większość działań podejmowanych przez gminę zmierza do poprawy ogólnego stanu infrastruktury lokalnej, a w konsekwencji do pobudzenia i stymulowania aktywności społeczności lokalnej. Dzięki takim działaniom możliwy będzie dalszy długofalowy rozwój gospodarczy gminy i poprawa jej wizerunku oraz atrakcyjności inwestycyjnej, co w konsekwencji umożliwi rozwój zasobów ludzkich na tym terenie. Dlatego działania prowadzone przez władze samorządowe z jednej strony powinny umożliwiać tworzenie warunków wzrostu konkurencyjności regionu, a z drugiej strony przeciwdziałać marginalizacji tego obszaru, poprzez zapewnienie spójności ekonomicznej, społecznej i terytorialnej. Te działania powinny uwzględniać i uwzględniają podstawowe kierunki rozwoju wynikające z polityk Wspólnotowych, w szczególności z polityką ochrony i poprawy stanu środowiska, polityką równych szans oraz społeczeństwa informacyjnego.

Lista zadań polegających na poprawie sytuacji w gminie została opracowana na podstawie: Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Dąbrowa Białostocka oraz konsultacji społecznych, w które zaangażowani zostali radni Rady Miejskiej w Dąbrowie Białostockiej. Do opracowania wykazu tych zadań zostali zaproszeni również przedstawiciele m.in. służby zdrowia, opieki społecznej, szkół oraz pracownicy administracji samorządowej. Kluczowym w tym przypadku zagadnieniem była szczegółowa analiza mocnych i słabych stron Gminy Dąbrowa Białostocka.

Zadania te zostały przyporządkowane poszczególnym priorytetom i celom, które gmina zamierza zrealizować by zwiększyć konkurencyjność swojego regionu, a jednocześnie zapewnić mieszkańcom poprawę jakości życia. Dlatego przy ustalaniu kolejności realizowanych zadań oprócz przyporządkowania ich priorytetom i celom kluczowym zagadnieniem była również hierarchia potrzeb społeczności lokalnej sygnalizowana wielokrotnie przez sołtysów i radnych oraz czas realizacji zadania, bowiem część kluczowych dla Gminy inwestycji nie została jeszcze ukończona i oddana do użytku. Dlatego zostały one wymienione w pierwszych pozycjach. Z kolei te inwestycje wiążą się z kolejnymi tworząc tzw. „ciąg inwestycyjny”.

Pozostałe czynniki wpływające na kolejność realizacji poszczególnych zadań to:

- możliwość korzystnego finansowania, a raczej dofinansowania projektu ze źródeł zewnętrznych,
- gotowość projektu do realizacji (kompletność dokumentacji technicznej).

Zadania zostały pogrupowane tematycznie, a w dalszej części opracowania ułożone według kryterium ważności, rozwiązywane będą poprzez realizację konkretnych projektów inwestycyjnych. Dla każdego projektu realizowanego w latach 2016- 2017 zostaną określone ramy czasowe jego realizacji, a także źródła finansowania, oczekiwane rezultaty oraz określone zostaną instytucje odpowiedzialne za wprowadzenie projektu w życie. Projekty długoterminowe, planowane do realizacji w okresie 2018-2020 zostaną opisane analogicznie, ale na większym poziomie ogólności (w szczególności w odniesieniu do montażu finansowego poszczególnych projektów).

Zadania i projekty zadań gminnych będą się koncentrowały wokół następujących priorytetów i celów:

***PRIORYTET I: MODERNIZACJA I ROZWÓJ INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ
Z UWZGLĘDNIENIEM OCHRONY ŚRODOWISKA***

Cel 1. Poprawa infrastruktury drogowej i infrastruktury towarzyszącej:

Cele cząstkowe:

- a) Modernizacja dróg wojewódzkich,
- b) Modernizacja dróg gminnych i powiatowych,
- c) Modernizacja dróg wewnętrznych,
- d) Budowa chodników,
- e) Budowa miejsc parkingowych.

Cel 2. Poprawa stanu środowiska naturalnego:

Cele cząstkowe:

- a) Budowa i modernizacja urządzeń do odprowadzania i oczyszczania ścieków:

Kategorie działań:

- budowa przyzagrodowych oczyszczalni ścieków przy zabudowie kolonijnej,
- budowa sieci kanalizacyjnej,
- budowa i modernizacja kolektorów sanitarnych,

- b) Przekształcenie istniejących systemów obiektów na systemy bardziej przyjazne dla środowiska:

Kategorie działań:

- modernizacja systemu grzewczego w budynkach infrastruktury społeczno- oświatowej,
- termomodernizacja budynków infrastruktury społeczno- oświatowej,

- c) Usprawnienie gospodarki odpadami na terenie gminy oraz ochrona atmosfery - energia cieplna,

Kategorie działań:

- likwidacja dzikich wysypisk,

- d) Rekultywacja terenów po wyrobiskach żwirowych z przeznaczeniem ich na cele rekreacyjne,

- e) Upowszechnianie zastosowania alternatywnych, ekologicznych źródeł pozyskiwania energii.

- montaż kolektorów ciepłych,
- montaż paneli fotowoltaicznych.

f) Zmiany lokalnego środowiska naturalnego

Cel 3. Prawidłowa gospodarka wodno - ściekowa

Cele cząstkowe:

a) Budowa i modernizacja sieci wodociągowej:

Kategorie działań:

- budowa sieci wodociągowej,
- modernizacja istniejącej sieci wodociągowej z wykorzystaniem bardziej ekologicznych materiałów konstrukcyjnych.

PRIORYTET II ROZWÓJ I MODERNIZACJA INFRASTRUKTURY OŚWIATOWO- SPORTOWEJ

Cel 1 Poprawa standardów placówek oświatowych

Cele cząstkowe:

a) Poprawa dostępności placówek oświatowych:

Kategorie działań:

- modernizacja infrastruktury służącej bezpiecznemu dotarciu do szkoły,
- dostosowanie placówek oświatowych do potrzeb osób niepełnosprawnych,

Cel 2. Rozwój bazy edukacyjno- sportowej:

Cele cząstkowe

- a) Budowa i modernizacja obiektów edukacyjno- sportowych,
- b) Upowszechnianie zdrowego trybu życia wśród społeczności lokalnej,
- c) Prowadzenie wśród dzieci i młodzieży edukacji przez sport;

PRIORYTET III ROZWÓJ I PROMOCJA TURYSTYKI I KULTURY WRAZ Z INFRASTRUKTURĄ TOWARZYSZĄCĄ

Cel 1. Poprawa atrakcyjności turystycznej Gminy poprzez rozwój różnych form turystyki (przyrodniczej, kulturowej, aktywnej, agroturystyki i turystyki wiejskiej)

Cele cząstkowe:

- a) Budowa i modernizacja bazy turystyczno- rekreacyjnej,
- b) Budowa i modernizacja bazy gastronomiczno- noclegowej,
- c) Poprawa walorów estetycznych ze szczególnym uwzględnieniem terenów zielonych na terenie miasta i gminy;

Kierunki działań:

- uatrakcyjnienie wyglądu centrum administracyjno- usługowego, czyli miasta Dąbrowa Białostocka poprzez rewitalizację centrum miasta,
- d) Promocja produktu regionalnego,
- e) Promocja walorów turystycznych gminy

Kierunki działań

- opracowanie programu promocji i marketingu oferty turystycznej gminy we współpracy z lokalnymi partnerami i innymi gminami oraz powiatem,
- f) Restrukturyzacja sfery zatrudnienia w rolnictwie poprzez działania promujące źródła pozyskiwania dodatkowego dochodu:
 - promocja agroturystyki i turystyki wiejskiej;

Cel 2. Rozwój infrastruktury towarzyszącej, w tym szlaków turystycznych

Cele cząstkowe:

- a) Opracowanie koncepcji szlaków turystycznych w powiązaniu z sąsiednimi gminami,
- b) Wyznaczenie i oznakowanie szlaków turystycznych na terenie gminy.

Kierunki działań:

- uzupełnienie tego oznakowania poprzez przygotowanie tablic informacyjno- historycznych,
- opracowanie przewodników turystycznych.

Cel 3. Promocja kultury regionu

Cele cząstkowe:

- a) Ochrona i promocja dziedzictwa kulturowego ze szczególnym uwzględnieniem kultury i tradycji mniejszości narodowych,
- b) Zapewnienie atrakcyjnych form spędzania czasu wolnego poprzez dostęp do infrastruktury kulturalnej.

Kategorie działań:

- modernizacja bazy kulturalnej,
 - rozszerzenie oferty kulturalnej,
 - komputeryzacja bazy kulturalnej w Gminie,
- c) Upowszechnianie czytelnictwa na terenie gminy:
- modernizacja i doposażenie bibliotek na terenie Gminy.

PRIORYTET IV POPRAWA JAKOŚCI ŻYCIA MIESZKAŃCÓW

Cel 1 Poprawa infrastruktury administracyjnej, mieszkaniowej i bezpieczeństwa w mieście i na terenie Gminy Dąbrowa Białostocka

Cele cząstkowe:

- a) Modernizacja budynków administracyjnych użyteczności publicznej,
- b) Adaptacja budynków na mieszkania socjalne,
- c) Stworzenie sprzyjających warunków do powstania Domu Opieki,
- d) Modernizacja bazy ratunkowo- pożarniczej.

Kategorie działań:

- modernizacja i doposażenie Ochotniczych Jednostek Straży Pożarnej w gminie,
- przeszkolenie personelu ratowniczo- pożarniczego.

Cel 2. Promocja przedsiębiorczości

Cele cząstkowe:

- a) Stworzenie możliwości inwestycyjnych na terenie gminy zarówno dla rodzimych inwestorów jak i inwestorów zewnętrznych.
- b) Rozszerzenie oferty i usług doradczych dla przedsiębiorców w Lokalnym Okienku Przedsiębiorczości,
- c) Aktywna współpraca w Powiatowym Urzędem Pracy Filia w Dąbrowie Białostockiej w zakresie przeciwdziałania skutkom bezrobocia oraz aktywizacji zawodowej osób długotrwale bezrobotnym i rozpoczynających pracę zawodową.

Cel 3. Realizacja polityki równych szans na rzecz osób niepełnosprawnych, osób wymagających opieki i wsparcia socjalnego oraz seniorów

Cele cząstkowe:

- a) Przystosowanie infrastruktury społecznej do potrzeb osób niepełnosprawnych,

b) Rozszerzenie oferty pomocowej i działań Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Dąbrowie Białostockiej.

Kategorie działań:

- zapewnienie fachowej pomocy i systemu doradztwa dla osób potrzebujących wsparcia, dla rodzin, które są w trudnej sytuacji materialnej,
 - rozwój usług opiekuńczych,
- c) Współpraca z organizacjami pozarządowymi – wypracowanie wspólnego i spójnego z działaniami Gminy programu pomocowego dla osób potrzebujących wsparcia.
- d) Rozszerzenie zakresu działań Gminnego Programu Profilaktyki Alkoholowej.
- e) Wspieranie rozwoju wolontariatu na terenie gminy,
- f) Współpraca z osobami starszymi.

**PRIORYTET V ROZWÓJ WSPÓŁPRACY MIĘDZYREGIONALNEJ
I MIĘDZYNARODOWEJ**

Cel 1. Zwiększenie roli i znaczenia Gminy w zakresie współpracy międzynarodowej

Cele cząstkowe:

- a) Inicjowanie nowych kontaktów z regionami/ miastami Unii Europejskiej w zakresie wymiany doświadczeń w programowaniu rozwoju regionalnego w kontekście przyszłych, wspólnych programów kulturalnych i gospodarczych,
- b) Nawiązanie partnerskich kontaktów z regionami Europy Wschodniej w zakresie wzajemnej wymiany doświadczeń, współpracy gospodarczej i wymiany oświatowo- kulturalnej i turystycznej,
- c) Opracowanie i wdrożenie wspólnych, międzynarodowych programów praktyk i staży,
- d) Pomoc i koordynacja działań w zakresie poszukiwania zagranicznego partnera do współpracy w zakresie przedsiębiorczości, oświaty i kultury.

Cel 2. Zwiększenie roli i znaczenia Gminy w zakresie współpracy międzyregionalnej

Cele cząstkowe:

- a) Rozwój aktywnej współpracy Gminy z organizacjami, związkami, z którymi Gmina jest stowarzyszona.
- b) Poszukiwanie krajowych partnerów do współpracy międzyregionalnej w zakresie rozwoju gospodarczego, turystyki, kultury i oświaty,
- c) Opracowanie programu wizyt studyjnych dla partnerów międzyregionalnych

**HARMONOGRAM REALIZACJI ZADAŃ INWESTYCYJNYCH Z UWZGLĘDNIENIEM
WYZNACZONYCH PRIORYTETÓW I CELÓW DZIAŁAŃ ORAZ CZASU REALIZACJI
INWESTYCJI**

<i>Działanie</i>	<i>Nazwa planowanego zadania</i>
Priorytet I PRIORYTET I: MODERNIZACJA I ROZWÓJ INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ Z UWZGLĘDNIENIEM OCHRONY ŚRODOWISKA	
Cel 1. Poprawa infrastruktury drogowej i infrastruktury towarzyszącej:	
Przebudowa dróg powiatowych,	1. Przebudowa i rozbudowa drogi powiatowej 1253B na odcinku Dąbrowa Białostocka - Stock - Różanystok wraz z przebudową mostu w miejscowości Łozowo,

	2. Przebudowa drogi powiatowej - nr 1340B - 341B Zwierzyniec Wielki, Miedzianowo, zjazd do Kuderewszczyzny, Dąbrowa Białostocka
	3. Przebudowa drogi powiatowej 1340B Małowista, Zwierzyniec Wielki.
Przebudowa w drodze powiatowej, sieci wodociągowej i kanalizacyjnej oraz innych mediów	1. Przebudowa w ciągu drogi powiatowej ul. 1000-lecia PP do Różanegostoku, sieci wodociągowej i kanalizacyjnej oraz innych mediów.
Przebudowa dróg gminnych	1. Przebudowa dróg gminnych na terenie Miasta Dąbrowa Białostocka - ul. Przytorowa - ul. Jasionówka Kolonia - ul. Dworcowej 2. Przebudowa dróg gminnych na terenie Gminy Dąbrowa Białostocka 1. Przebudowa drogi gminnej w Jałówce 2. Przebudowa drogi gminnej w Grzebieniach 3. Budowa i rozbudowa drogi gminnej nr 103514B 670 – Kirejewszczyzna wraz z drogowymi obiektami inżynierskimi i niezbędną infrastrukturą techniczną na odcinku od skrzyżowania z drogą wojewódzką nr 670 relacji Osowiec – Dąbrowa Białostocka
Cel 2. Poprawa stanu środowiska naturalnego:	
Przekształcenie istniejących systemów na systemy bardziej przyjazne dla środowiska:	1. Budowa instalacji związanych z odnawialnymi źródłami energii
Rekultywacja terenów po wyrobiskach żwirowych z przeznaczeniem ich na cele rekreacyjne.	1. Przygotowanie terenów inwestycyjnych w Dąbrowie Białostockiej
Zmiany lokalnego środowiska naturalnego	1. Budowa zbiornika retencyjnego w Harasimowiczach
PRIORYTET II ROZWÓJ I MODERNIZACJA INFRASTRUKTURY OŚWIATOWO- SPORTOWEJ	
Cel 2. Rozwój bazy edukacyjno- sportowej:	
Budowa i modernizacja obiektów edukacyjno-sportowych,	1. Rozbudowa z przebudową kina w Dąbrowie Białostockiej 2. Przebudowa trybun oraz przebudowa stadionu miejskiego w Dąbrowie Białostockiej z wykonaniem termomodernizacji budynku biurowo technicznego.
Budowa i modernizacja terenów targowych w Dąbrowie Białostockiej	1. Budowa targowiska z terenami wystawienniczymi i infrastrukturą towarzyszącą przy ul. Sportowej w Dąbrowie Białostockiej 2. Rewitalizacja terenu Bazaru Miejskiego przy ul. 11 Listopada w Dąbrowie Białostockiej
PRIORYTET III ROZWÓJ I PROMOCJA TURYSTYKI I KULTURY WRAZ Z INFRASTRUKTURĄ TOWARZYSZĄCĄ	
Cel 1. Poprawa atrakcyjności turystycznej Gminy poprzez rozwój różnych form turystyki (przyrodniczej, kulturowej, aktywnej, agroturystyki i turystyki wiejskiej)	

Budowa i modernizacja bazy turystyczno- rekreacyjnej,	1. Budowa ścieżki rowerowej po nasypie starej kolei w Gminie Dąbrowa Białostocka, który zostanie poszerzony
Poprawa walorów estetycznych ze szczególnym uwzględnieniem terenów zielonych na terenie miasta i gminy;	1. Zagospodarowanie lasku komunalnego przy ul. im. M.C. Skłodowskiej oraz terenów Kalna w Dąbrowie Białostockiej 2. Zagospodarowanie terenów usług sportu i wypoczynku przy ul. gen. N. Sulika w Dąbrowie Białostockiej
PRIORYTET IV POPRAWA JAKOŚCI ŻYCIA MIESZKAŃCÓW	
Cel 1 Poprawa infrastruktury administracyjnej, mieszkaniowej i bezpieczeństwa w mieście i na terenie Gminy Dąbrowa Białostocka	
Modernizacja budynków administracyjnych użyteczności publicznej,	1. Termomodernizacja budynku Szkoły Podstawowej w Zwierzyńcu Wielkim. 2. Termomodernizacja budynku Szkoły Podstawowej w Suchodolinie. 3. Termomodernizacja budynku Szkoły Podstawowej w Różanymstoku.

Uszeregowanie zadań na lata 2021-2025 według hierarchii ważności dla Gminy Dąbrowa

Białostocka przedstawia się następująco:

1. Przebudowa i rozbudowa drogi powiatowej 1253B na odcinku Dąbrowa Białostocka - Stock - Różanystok wraz z przebudową mostu w miejscowości Łozowo,
2. Przebudowa dróg powiatowych 1247B i 1340B poprzez integrację z drogą wojewódzką nr 670 na terenie Gminy Dąbrowa Białostocka: - nr 1340B - 341B Zwierzyniec Wielki, Miedzianowo, zjazd do Kuderewszczyzny, Dąbrowa Białostocka
3. Przebudowa drogi powiatowej 1340B Małowista, Zwierzyniec Wielki
4. Przebudowa dróg gminnych na terenie Miasta Dąbrowa Białostocka
 - ul. Przytorowa
 - ul. Jasionówka Kolonia
 - ul. Dworcowej
5. Przebudowa dróg gminnych na terenie gminy Dąbrowa Białostocka
 - Przebudowa drogi gminnej w Jałówce
 - Przebudowa drogi gminnej w Grzebieniach
6. Przygotowanie terenów inwestycyjnych w Dąbrowie Białostockiej
7. Rozbudowa z przebudową kina w Dąbrowie Białostockiej
8. Zagospodarowanie lasku komunalnego przy ul. im. M.C. Skłodowskiej oraz terenów Kalna
9. Budowa instalacji związanych z odnawialnymi źródłami energii
10. Budowa ścieżki rowerowej po nasypie starej kolei w Gminie Dąbrowa Białostocka
11. Zagospodarowanie terenów usług sportu i wypoczynku przy ul. gen. N. Sulika w Dąbrowie Białostockiej.
12. Przebudowa w ciągu drogi powiatowej ul. 1000-lecia PP do Różanegostoku , sieci wodociągowej i kanalizacyjnej oraz innych mediów.
13. Przebudowa drogi gminnej Małowista – Trzyrzeczki wraz z przebudową przepustu

14. Budowa zbiornika retencyjnego na rzece Sidra w Harasimowiczach

15. Budowa i rozbudowa drogi gminnej nr 103514B 670 – Kirejewszczyzna wraz z drogowymi obiektami inżynierskimi i niezbędną infrastrukturą techniczną na odcinku od skrzyżowania z drogą wojewódzką nr 670 relacji Osowiec – Dąbrowa Białostocka – Nowy Dwór – granica państwa do skrzyżowania z drogą powiatową nr 1340B relacji Domuraty – Zwierzyniec – Miedzianowo – Dąbrowa Białostocka

16 . Budowa targowiska z terenami wystawienniczymi i infrastrukturą towarzyszącą przy ul. Sportowej w Dąbrowie Białostockiej

17. Rewitalizacja terenu Bazaru Miejskiego przy ul. 11 Listopada w Dąbrowie Białostockiej

18. Termomodernizacja budynku Szkoły Podstawowej w Zwierzyncu Wielkim.

19. Termomodernizacja budynku Szkoły Podstawowej w Suchodolinie.

20. Termomodernizacja budynku Szkoły Podstawowej w Różanymstoku.

**PLANOWANA REALIZACJA ZADAŃ I PROJEKTÓW
na terenie gminy Dąbrowa Białostocka na lata 2021-2025**

TYTUŁ PROJEKTU	Przebudowa dróg powiatowych 1247B i 1340B poprzez integrację z drogą wojewódzką nr 670 na terenie Gminy Dąbrowa Białostocka
PROJEKT REALIZOWANY PRZEZ	Powiat Sokólski Gmina Dąbrowa Białostocka
CZAS REALIZACJI PROJEKTU	2021- 2025
CAŁKOWITY KOSZT REALIZACJI PROJEKTU	6 210 000 zł
OPIS PROJEKTU	Inwestycja dotyczy przebudowy dróg powiatowych: - nr 1340B - 341B Zwierzyniec Wielki, Miedzianowo, zjazd do Kuderewszczyzny, Dąbrowa Białostocka
ŹRÓDŁA FINANSOWANIA	Zewnętrzne źródła finansowania: Dofinansowanie zewnętrzne 3 000 000 Powiat Sokólski 1 070 000 zł Środki własne gminy: 1 262 600 zł Gmina Suchowola 877 400 zł
OCZEKIWANE REZULTATY- WSKAŹNIKI	Na poziomie produktu: - długość zmodernizowanych dróg na terenie gminy Na poziomie rezultatu: - wskaźnik dróg objętych modernizacją Na poziomie oddziaływania: - wskaźnik poprawy jakości dróg w wyniku przeprowadzonej modernizacji
SPOSÓB POMIARU WSKAŹNIKÓW	Statystyka gminna, monitoring na miejscu inwestycji
TYTUŁ PROJEKTU	Przebudowa drogi powiatowej 1340B Małowista, Zwierzyniec Wielki
PROJEKT REALIZOWANY PRZEZ	Powiat Sokólski Gmina Dąbrowa Białostocka
CZAS REALIZACJI PROJEKTU	2021-2025
CAŁKOWITY KOSZT REALIZACJI PROJEKTU	2 322 837 zł
OPIS PROJEKTU	Projekt polega na wykonaniu przebudowy drogi powiatowej na terenie Gminy Dąbrowa Białostocka
ŹRÓDŁA FINANSOWANIA	Źródła zewnętrzne: Dofinansowanie zewnętrzne 1 478 020 zł Powiat Sokólski 281 606 zł Środki własne gminy 253 261 zł Gmina Suchowola 306 950 zł

OCZEKIWANE REZULTATY- WSKAŹNIKI	Na poziomie produktu: - długość zmodernizowanych dróg na terenie gminy Na poziomie rezultatu: - wskaźnik dróg objętych modernizacją Na poziomie oddziaływania: - wskaźnik poprawy jakości dróg w wyniku przeprowadzonej modernizacji
SPOSÓB POMIARU WSKAŹNIKÓW	Statystyka gminna, monitoring na miejscu inwestycji
TYTUŁ PROJEKTU	Przebudowa i rozbudowa drogi powiatowej 1253B na odcinku Dąbrowa Białostocka - Stock - Różanystok wraz z przebudową mostu w miejscowości Łozowo,
PROJEKT REALIZOWANY PRZEZ	Powiat Sokólski Gmina Dąbrowa Białostocka
CZAS REALIZACJI PROJEKTU	2021-2025
CAŁKOWITY KOSZT REALIZACJI PROJEKTU	17 000 000 zł
OPIS PROJEKTU	Projekt polega na wykonaniu przebudowy drogi powiatowej na terenie Gminy Dąbrowa Białostocka
ŹRÓDŁA FINANSOWANIA	Źródła zewnętrzne: Dofinansowanie zewnętrzne ok. 8 500 000 zł Powiat Sokólski 4 500 000 zł Gmina Dąbrowa Białostocka 4 500 000 zł
TYTUŁ PROJEKTU	Przebudowa dróg miejskich na terenie Miasta Dąbrowa Białostocka
PROJEKT REALIZOWANY PRZEZ	Gmina Dąbrowa Białostocka
CZAS REALIZACJI PROJEKTU	2021-2022
CAŁKOWITY KOSZT REALIZACJI PROJEKTU	4 000 000 zł
OPIS PROJEKTU	Obejmuje poprawę przejezdności na drodze poprzez: - wykonanie nawierzchni z mieszanek mineralno-bitumicznych - wykonanie zjazdów na przyległe ulice i wjazdów na posesje Inwestycja obejmuje przebudowę następujących ulic: - ul. Przytorowa - ul. Jasionówka Kolonia - ul. Dworcowa
ŹRÓDŁA FINANSOWANIA	- ul. Przytorowa - Rządowy Fundusz Rozwoju Dróg - ul. Jasionówka Kolonia – środki własne - ul. Dworcowa – środki własne
OCZEKIWANE REZULTATY- WSKAŹNIKI	Na poziomie produktu: - długość zmodernizowanych dróg na terenie gminy Na poziomie rezultatu: - wskaźnik dróg objętych modernizacją Na poziomie oddziaływania: - wskaźnik poprawy jakości dróg w wyniku przeprowadzonej modernizacji
SPOSÓB POMIARU WSKAŹNIKÓW	Statystyka gminna, monitoring na miejscu inwestycji
TYTUŁ PROJEKTU	Przygotowanie terenów inwestycyjnych w Dąbrowie Białostockiej
PROJEKT REALIZOWANY PRZEZ	RPO Gmina Dąbrowa Białostocka
CZAS REALIZACJI PROJEKTU	2021-2025
CAŁKOWITY KOSZT	2 000 000 zł

REALIZACJI PROJEKTU	
OPIS PROJEKTU	Uporządkowanie terenów pod inwestycje polegających na: - doprowadzeniu instalacji wodociągowo – kanalizacyjnej, - ogrodzeniu terenu
ŹRÓDŁA FINANSOWANIA	RPO Środki własne
OCZEKIWANE REZULTATY-WSKAŹNIKI	Na poziomie oddziaływania: - zwiększenie atrakcyjności inwestycyjnej gminy
SPOSÓB POMIARU WSKAŹNIKÓW	Statystyka gminna
TYTUŁ PROJEKTU	Rozbudowa z przebudową kina w Dąbrowie Białostockiej
PROJEKT REALIZOWANY PRZEZ	Gmina Dąbrowa Białostocka
HARMONOGRAM REALIZACJI PROJEKTU	2020-2025
SZACUNKOWY KOSZT REALIZACJI PROJEKTU	2 500 000 zł
OPIS PROJEKTU	Rozbudowa z przebudową istniejącego budynku kina na Miejsko - Gminny Ośrodek Kultury. Będą się tam znajdowała sala widowisko, sala plastyczna, sala do prób. Budynek będzie dostosowany do osób niepełnosprawnych.
ŹRÓDŁA FINANSOWANIA	budżet Gminy środki z Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego Rozwój Infrastruktury Kultury
OCZEKIWANE REZULTATY-WSKAŹNIKI	Na poziomie oddziaływania: - zwiększenie aktywności pozaszkolnej dzieci i młodzieży - zwiększenie atrakcyjności inwestycyjnej gminy, - wzrost poziomu życia mieszkańców
SPOSÓB POMIARU WSKAŹNIKÓW	statystyka gminna, monitoring na miejscu
TYTUŁ PROJEKTU	Zagospodarowanie lasu komunalnego przy ul. im. M.C. Skłodowskiej z terenami Kalna
PROJEKT REALIZOWANY PRZEZ	Gmina Dąbrowa Białostocka
CZAS REALIZACJI PROJEKTU	2021-2025
SZACUNKOWY KOSZT REALIZACJI PROJEKTU	2 000 000 zł
OPIS PROJEKTU	Remont muszli koncertowej, remont siedzisk na widowni, remont nawierzchni, uporządkowanie terenu zielonego oraz rewitalizacja terenu Kalna
ŹRÓDŁA FINANSOWANIA	Środki własne Gminy, Środki zewnętrzne
OCZEKIWANE REZULTATY- WSKAŹNIKI	Na poziomie oddziaływania: - zwiększenie aktywności pozaszkolnej dzieci i młodzieży - zwiększenie atrakcyjności inwestycyjnej gminy, - wzrost poziomu życia mieszkańców
SPOSÓB POMIARU WSKAŹNIKÓW	statystyka gminna, monitoring na miejscu, badania ankietowe
TYTUŁ PROJEKTU	Budowa instalacji związanych z odnawialnymi źródłami energii
PROJEKT REALIZOWANY PRZEZ	Gmina Dąbrowa Białostocka
CZAS REALIZACJI PROJEKTU	2021-2025

SZACUNKOWY KOSZT REALIZACJI PROJEKTU	4 000 000 zł
OPIS PROJEKTU	Przekształcenie istniejących systemów na systemy bardziej przyjazne dla środowiska
ŹRÓDŁA FINANSOWANIA	PROW RPO Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska
OCZEKIWANE REZULTATY-WSKAŹNIKI	Poprawa ochrona środowiska przez zastosowanie odnawialnych źródeł energii
SPOSÓB POMIARU WSKAŹNIKÓW	Statystyka gminna
TYTUŁ PROJEKTU	Budowa ścieżki rowerowej po nasypie starej kolei w Gminie Dąbrowa Białostocka
PROJEKT REALIZOWANY PRZEZ	Gmina Dąbrowa Białostocka
CZAS REALIZACJI PROJEKTU	2021-2025
SZACUNKOWY KOSZT REALIZACJI PROJEKTU	3 000 000 zł
OPIS PROJEKTU	Budowa ścieżki rowerowej , która będzie łączyć Gminę Nowy Dwór z Dąbrowa Białostocka Gminą zmierzającą w kierunku Lipska
ŹRÓDŁA FINANSOWANIA	Środki zewnętrzne Środki własne
OCZEKIWANE REZULTATY- WSKAŹNIKI	- poprawa atrakcyjności gminy Dąbrowa Białostocka
SPOSÓB POMIARU WSKAŹNIKÓW	Monitoring w miejscu realizacji projektu Badania ankietowe
TYTUŁ PROJEKTU	Zagospodarowanie terenów usług sportu i wypoczynku przy ul. gen. N. Sulika w Dąbrowie Białostockiej
PROJEKT REALIZOWANY PRZEZ	Gmina Dąbrowa Białostocka
CZAS REALIZACJI PROJEKTU	2021-2025
SZACUNKOWY KOSZT REALIZACJI PROJEKTU	2 000 000 zł
OPIS PROJEKTU	Inwestycja zakłada uporządkowanie nieużytków z przystosowaniem do rekreacji (skatepark) oraz miejsca wypoczynku
ŹRÓDŁA FINANSOWANIA	Budżet Gminy Środki zewnętrzne
OCZEKIWANE REZULTATY- WSKAŹNIKI	Na poziomie oddziaływania: - zwiększenie aktywności pozaszkolnej dzieci i młodzieży - zwiększenie atrakcyjności inwestycyjnej gminy, - wzrost poziomu życia mieszkańców
SPOSÓB POMIARU WSKAŹNIKÓW	Statystyka gminna Badania ankietowe
TYTUŁ PROJEKTU	Przebudowa sieci wodociągowej i kanalizacyjnej w drodze powiatowej ul. 1000-lecia PP do Różanegostoku
PROJEKT REALIZOWANY PRZEZ	Gmina Dąbrowa Białostocka
CZAS REALIZACJI PROJEKTU	2021-2025
SZACUNKOWY KOSZT REALIZACJI PROJEKTU	3 500 000 zł
OPIS PROJEKTU	Inwestycja polega na przebudowie nawierzchni i sieci wodociągowej i kanalizacyjnej oraz innych mediów
ŹRÓDŁA FINANSOWANIA	Powiat Sokólski PRGiPID Budżet Gminy,
OCZEKIWANE REZULTATY- WSKAŹNIKI	Na poziomie produktu: - długość zmodernizowanych dróg na terenie gminy

	Na poziomie rezultatu: - wskaźnik dróg objętych modernizacją Na poziomie oddziaływania: - wskaźnik poprawy jakości dróg w wyniku przeprowadzonej modernizacji
SPOSÓB POMIARU WSKAŹNIKÓW	Statystyka gminna
TYTUŁ PROJEKTU	Przebudowa drogi gminnej Małowista – Trzyrzeczki wraz z przebudową przepustu
PROJEKT REALIZOWANY PRZEZ	Gmina Dąbrowa Białostocka
CZAS REALIZACJI PROJEKTU	2021-2025
SZACUNKOWY KOSZT REALIZACJI PROJEKTU	1 100 000 zł
OPIS PROJEKTU	Przebudowa drogi gminnej z utwardzeniem masą asfaltową wraz z przebudową przepustu
ŹRÓDŁA FINANSOWANIA	Budżet Gminy Środki zewnętrzne
OCZEKIWANE REZULTATY- WSKAŹNIKI	Na poziomie produktu: - długość zmodernizowanych dróg na terenie gminy Na poziomie rezultatu: - wskaźnik dróg objętych modernizacją Na poziomie oddziaływania: - wskaźnik poprawy jakości dróg w wyniku przeprowadzonej modernizacji
SPOSÓB POMIARU WSKAŹNIKÓW	Statystyka gminna
TYTUŁ PROJEKTU	Budowa zbiornika retencyjnego na rzece Sidra w Harasimowiczach
PROJEKT REALIZOWANY PRZEZ	Gmina Dąbrowa Białostocka
CZAS REALIZACJI PROJEKTU	2021-2025
SZACUNKOWY KOSZT REALIZACJI PROJEKTU	4 000 000 zł
OPIS PROJEKTU	Budowa zbiornika retencyjnego służącego do gromadzenia wody
ŹRÓDŁA FINANSOWANIA	Budżet gminy Środki zewnętrzne
OCZEKIWANE REZULTATY- WSKAŹNIKI	Zmiany lokalnego środowiska naturalnego na lepsze Pełnienie funkcji zaopatrzenia w wodę i rekreacji
SPOSÓB POMIARU WSKAŹNIKÓW	Statystyka gminna
TYTUŁ PROJEKTU	Budowa i rozbudowa drogi gminnej nr 103514B 670 – Kirejewszczyzna wraz z drogowymi obiektami inżynierskimi i niezbędną infrastrukturą techniczną na odcinku od skrzyżowania z drogą wojewódzką nr 670 relacji Osowiec – Dąbrowa Białostocka – Nowy Dwór – granica państwa do skrzyżowania z drogą powiatową nr 1340B relacji Domuraty – Zwierzyniec – Miedzianowo – Dąbrowa Białostocka
PROJEKT REALIZOWANY PRZEZ	Gmina Dąbrowa Białostocka
CZAS REALIZACJI PROJEKTU	2021-2025
SZACUNKOWY KOSZT REALIZACJI PROJEKTU	3 000 000 zł
OPIS PROJEKTU	Obejmuje poprawę przejezdności na drodze poprzez: - wykonanie nawierzchni z mieszanek mineralno-bitumicznych
ŹRÓDŁA FINANSOWANIA	Środki zewnętrzne Budżet gminy

OCZEKIWANE REZULTATY-WSKAŹNIKI	Na poziomie produktu: - długość zmodernizowanych dróg na terenie gminy Na poziomie rezultatu: - wskaźnik dróg objętych modernizacją Na poziomie oddziaływania: - wskaźnik poprawy jakości dróg w wyniku przeprowadzonej modernizacji
SPOSÓB POMIARU WSKAŹNIKÓW	Statystyka gminna
TYTUŁ PROJEKTU	Przebudowa stacji wody w Zwierzyńcu Wielkim
PROJEKT REALIZOWANY PRZEZ	Gmina Dąbrowa Białostocka
CZAS REALIZACJI PROJEKTU	2021-2025
SZACUNKOWY KOSZT REALIZACJI PROJEKTU	1 500 000 zł
OPIS PROJEKTU	Obejmuje przebudowę
ŹRÓDŁA FINANSOWANIA	Środki zewnętrzne PROW Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska Budżet gminy
OCZEKIWANE REZULTATY-WSKAŹNIKI	Na poziomie produktu: - Zapewnienie ciągłości dostawy wody
SPOSÓB POMIARU WSKAŹNIKÓW	Statystyka gminna
TYTUŁ PROJEKTU	Budowa sieci wodociągowej na terenie Reszkowce kolonia – Bity Kamień
PROJEKT REALIZOWANY PRZEZ	Gmina Dąbrowa Białostocka
CZAS REALIZACJI PROJEKTU	2021-2025
SZACUNKOWY KOSZT REALIZACJI PROJEKTU	560 000 zł
OPIS PROJEKTU	Obejmuje budowa sieci wodociągowej na długości 7 km
ŹRÓDŁA FINANSOWANIA	Środki zewnętrzne PROW Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska Budżet gminy
OCZEKIWANE REZULTATY-WSKAŹNIKI	Na poziomie produktu: - długość sieci wodociągowej około 7 km
SPOSÓB POMIARU WSKAŹNIKÓW	Statystyka gminna
TYTUŁ PROJEKTU	Budowa targowiska z terenami wystawienniczymi i infrastrukturą towarzyszącą przy ul. Sportowej w Dąbrowie Białostockiej
PROJEKT REALIZOWANY PRZEZ	Gmina Dąbrowa Białostocka
CZAS REALIZACJI PROJEKTU	2021-2025
SZACUNKOWY KOSZT REALIZACJI PROJEKTU	1 214 998,21 zł
OPIS PROJEKTU	Budowa targowiska z terenami wystawienniczymi i infrastrukturą towarzyszącą przy ul. Sportowej w Dąbrowie Białostockiej
ŹRÓDŁA FINANSOWANIA	Środki zewnętrzne PROW - 773 103,00 zł Budżet gminy - 441 895,21 zł
OCZEKIWANE REZULTATY-WSKAŹNIKI	Na poziomie produktu: Budowa wiat przeznaczonych do handlu, budowa parkingów, częściowe utwardzenie terenu przeznaczonego pod handel, budowa budynku gospodarczego wraz z szaletem budowa oświetlenia oraz innej infrastruktury towarzyszącej.
SPOSÓB POMIARU	Statystyka gminna

Powiązanie projektu/ów z innymi działaniami realizowanymi na terenie gminy/powiatu/województwa

Część zadań zaplanowanych do realizacji na lata 2016- 2020 ma powiązanie z innymi działaniami realizowanymi na terenie gminy, powiatu, czy województwa.

Gmina Dąbrowa Białostocka realizuje i nadal planuje realizować część zadań wspólnie z Urzędem Marszałkowskim, Programem PROW i RPO oraz z Podlaskim Zarządem Dróg Wojewódzkich. Inwestycje te skupiają się głównie na infrastrukturze drogowej.

W ramach współpracy ze Starostwem Powiatowym w Sokółce realizowane będą zadania polegające na przebudowie dróg powiatowych z udziałem Gminy Dąbrowa Białostocka.

Na terenie gminy z kolei większość inwestycji dotyczących infrastruktury drogowej czy wodno - kanalizacyjnej koncentruje się w północno - wschodniej i środkowej części gminy. Koncentracja tych inwestycji w tym obszarze pozwoli na udroźnienie szlaków turystycznych przebiegających przez teren Biebrzańskiego Parku Narodowego oraz prowadzących w kierunku miejsc kultu religijnego – Sanktuarium w Różanymstoku.

**Oczekiwane wskaźniki osiągnięć Planu Rozwoju Lokalnego
Gminy Dąbrowa Białostocka**

Realizacja Planu Rozwoju Lokalnego będzie poddawana sprawdzeniu na poszczególnych etapach:

- na koniec każdego okresu programowania:

* 2021-2025

Kontroli będzie podlegać stopień realizacji poszczególnych priorytetów i zawartych w nich celów, monitorowanie postępu wdrażania zaplanowanych działań, ich zgodność z harmonogramem, sposób finansowania oraz rezultaty.

W wyniku wdrożenia działań zaplanowanych w Planie Rozwoju Lokalnego na lata 2021-2025 przewiduje się osiągnięcie następujących wskaźników ogólnych:

§Polepszenie dróg na terenie gminy,

§Zwiększenie nawierzchni dróg o nawierzchni ulepszonej,

§Wzrost skanalizowania gminy,

§Wzrost zwodociągowania gminy,

§Poprawa jakości obiektów oświatowo- sportowych,

§Poprawa jakości obiektów administracyjnych,

§Poprawa jakości systemu ogrzewania w budynkach oświatowych,

§Poprawa stanu jakości środowiska przyrodniczego głównie poprzez likwidację dzikich wysypisk i modernizację już istniejących wysypisk komunalnych,

§Liczba nowych miejsc pracy;

Ponadto na koniec okresu programowania przewiduje się również:

§Poprawę estetyki i wyglądu miasta poprzez rewitalizację terenów zielonych w mieście,

§Wzrost miejsc parkingowych w mieście,

§Poprawę dostępności i jakości do obiektów rekreacyjno- wypoczynkowych,

§Poprawę jakości oferty turystyczno- kulturalnej Gminy,

Każde działania będzie podlegać kontroli i ocenie. Stopień realizacji poszczególnych działań zostanie określony przy pomocy wskaźników produktu, rezultatu i oddziaływania. W poniższej tabeli zestawiono proponowane rodzaje wskaźników dla różnych rodzajów zadań oraz sposób ich pomiaru.

WSKAŹNIKI PRODUKTU

Wskaźniki	Jednostka miary	Sposób pomiaru
1. Długość dróg gminnych i powiatowych o		Monitoring w miejscu realizacji

ulepszonej nawierzchni	Km	projektów
2. Długość dróg wewnętrznych o ulepszonej nawierzchni	Km	Monitoring w miejscu realizacji projektów
3. Powierzchnia nowej i zmodernizowanej infrastruktury towarzyszącej- chodniki	m ²	j.w.
3. Długość sieci kanalizacji deszczowej- nowej i zmodernizowanej	Mb	j.w.
4. Długość kanalizacji sanitarnej – nowej i zmodernizowanej	Mb	j.w.
5. Ilość wybudowanych oczyszczalni ścieków	szt.	j.w.
6. Ilość zmodernizowanych oczyszczalni ścieków	szt.	j.w.
7. Wzrost przepustowości	m ³ /dobę	Statystyka gminna
8. Długość sieci wodociągowej – nowej i zmodernizowanej	Km	Monitoring w miejscu realizacji projektów
9. Ilość wybudowanych hal sportowych	szt.	j.w.
10. Powierzchnia zbudowanych placówek oświatowo- sportowych- hala sportowa	m ²	j. w.
11. Ilość nowych obiektów sportowych- boisk szkolnych	szt.	j.w.
12. Ilość zmodernizowanych placówek oświatowych	szt.	j. w.
13. Ilość zmodernizowanych systemów grzewczych w placówkach infrastruktury społeczno- oświatowej	szt.	Monitoring na miejscu inwestycji, dane techniczne z oddania obiektów
14. Ilość wybudowanych zakładów utylizacji odpadów komunalnych	szt.	Monitoring na miejscu inwestycji, dane techniczne z oddania obiektów
15. Ilość nowych komputerów w placówkach administracyjno- edukacyjnych	szt.	Statystyka gminna
16. Ilość stanowisk komputerowych, podłączonych do sieci LAN i WLAN w placówkach administracyjno- edukacyjnych	szt.	Statystyka gminna
17. Ilość nowych miejsc parkingowych	szt.	Statystyka gminna
18. Ilość tablic informacyjno- turystycznych	szt.	Monitoring w miejscu realizacji projektów
19. Ilość nowych obiektów infrastruktury turystycznej- wieże widokowe, kładki	szt.	Monitoring w miejscu realizacji projektów
20. Ilość nowych i zmodernizowanych miejsc rekreacyjno- wypoczynkowych	szt.	Monitoring w miejscu realizacji projektów, Statystyka Gminna
21. Ilość wyremontowanych mieszkań komunalnych	szt.	Monitoring w miejscu realizacji projektów, Statystyka Gminna
22. Ilość rodzin objętych rozszerzonym i kompleksowym pakietem usług świadczonych przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Dąbrowie Białostockiej	Ilość udzielonych świadczeń na rodzinę	Statystyka Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej

WSKAŹNIKI REZULTATU

Wskaźniki	Jednostka miary	Sposób pomiaru
1. Wskaźnik powierzchni dróg objętych modernizacją i ulepszeniem nawierzchni	%	Statystyka gminna i

powiatowa		
2. Wskaźnik powierzchni infrastruktury towarzyszącej modernizacji dróg	%	Statystyka gminna i powiatowa
3. Ilość nowopodłączonych gospodarstw domowych do wodociągu, sieci kanalizacyjnej i deszczowej	%	Statystyka gminna
4. Stosunek ilości budynków podłączonych do wodociągu, sieci kanalizacyjnej i deszczowej do wszystkich budynków	%	Statystyka gminna
5. Ilość ścieków oczyszczonych	m ³	Statystyka gminna
6. Wskaźnik ilości ścieków dopływających do oczyszczalni w stosunku do jej przepustowości	%	Statystyka gminna
7. Powierzchnia nowowybudowanych pomieszczeń oświatowo- sportowych (hala sportowa, boiska przyszkolne)	m ²	Monitoring na miejscu realizacji inwestycji, dane techniczne z oddania
8. Zwiększenie ilości zajęć sportowych pozalekcyjnych i pozaszkolnych	godz./miesiąc	Statystyka szkolna
9. Powierzchnia nowoutworzonych pomieszczeń edukacyjno- kulturalnych	m ²	Statystyka gminna, statystyka szkolna
10. Zmniejszenie kosztów ogrzewania w budynkach administracyjno- oświatowych	%	Statystyka gminna
11. Zmniejszenie ilości odpadów na terenie gminy	%	Statystyka gmina i Związku Komunalnego „Biebrza”
12. Zwiększenie liczby turystów	%	Statystyki gospodarstw agroturystycznych i
13. Skrócenie czasu załatwiania spraw urzędowych	%	Statystyki gminne
14. Zwiększenie liczby nowych podmiotów gospodarczych	%	Statystyki gminne- ewidencja działalności gospodarczej
15. Zwiększenie liczby osób korzystających z imprez kulturalnych	%	Statystyki M-GOK
16. Zwiększenie liczby osób korzystających z rozszerzonego pakietu usług Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej	%	Statystyki Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej

WSKAŹNIKI ODDZIAŁYWANIA

Wskaźniki	Jednostka miary	Sposób pomiaru
1. Wskaźnik poprawy jakości dróg w wyniku przeprowadzonej modernizacji i ulepszenia nawierzchni	%	Badania ankietowe przeprowadzone przez Referat Budownictwa i Gospodarki Komunalnej
2. Polepszenie stanu środowiska naturalnego	%	Badania WIOŚ, Statystyki gminne
3. Spadek emisji niebezpiecznych związków: CO₂, SO₂, NO₂	mg/ m ³	Badania WIOŚ
4. Ilość osób korzystających z sieci wodociągowej, kanalizacyjnej, deszczowej	szt.	Statystyka gminna
5. Polepszenie stanu środowiska naturalnego (ilość odprowadzanych i oczyszczonych ścieków, zmniejszenie emisji zanieczyszczeń powietrza atmosferycznego)	%	Statystyka gminna
6. Zwiększenie aktywności pozalekcyjnej uczniów w postaci ilości zajęć w klubach	%	Statystyka szkolna i gminna

sportowych		
7. Zwiększenie aktywności rekreacyjnej mieszkańców	%	Statystyka gminna
8. Wzrost poziomu życia mieszkańców	%	Badania ankietowe
9. Zmniejszenie zachorowalności dzieci w placówkach kulturalno- oświatowych w wyniku poprawy warunków nauczania	%	Statystyka szkolna i gminna

SYSTEM WDRAŻANIA I MONITOROWANIA PLANU ROZWOJU LOKALNEGO GMINNY DĄBROWA BIAŁOSTOCKA ORAZ OCENY I KOMUNIKACJI SPOŁECZNEJ

Plan Rozwoju Lokalnego jest dokumentem ponad-kadencyjnym, określającym priorytety i cele działań prowadzonych przez Gminę. W pewien sposób spełnia on również funkcję porządkującą i podsumowującą dotychczasowy dorobek inwestycyjny Gminy. Określa kierunki rozwoju Gminy i jej możliwości adaptacyjne do zmieniających się warunków otoczenia zewnętrznego: województwa, regionu, kraju. Charakterystyka sytuacji społeczno- gospodarczej gminy zawarta w pierwszej części niniejszego opracowania wskazuje na celowość planowanych zadań i projektów. Proces wdrażania zapisanych w Planie Rozwoju Lokalnego działań będzie procesem złożonym, wymagającym stałej współpracy gminy z partnerami lokalnymi oraz stałej komunikacji z otoczeniem. Koniecznym elementem jest również dobre przygotowanie merytoryczno- informacyjne. Wdrożeniu programu będzie towarzyszyć jego ewaluacja, która w głównej mierze będzie się opierać na pozyskiwaniu obiektywnej informacji o jego przebiegu, skutkach i publicznym odbiorze.

Ze względu na swój długookresowy charakter wdrażanie założeń tego Planu będzie procesem ciągłym, wymagającym stałego śledzenia zmian prawnych, gospodarczych, politycznych oraz stałego podnoszenia kwalifikacji osób bezpośrednio lub pośrednio odpowiedzialnych za jego wdrażanie. Od tych osób będzie się oczekiwało sporej dawki elastyczności na zmiany zachodzące w otoczeniu, w którym funkcjonuje gmina. Wszystkie te działania mają na celu rozwój gminy, jej potencjału oraz podniesienie jakości życia jej mieszkańców. Oprócz ilości zaplanowanych działań, równie ważnym czynnikiem jest także jakość świadczenia usług przez gminę, która dąży do stałego podnoszenia ich standardów. Ważnym czynnikiem jest również elastyczność gminy w zakresie pozyskiwania zewnętrznych źródeł finansowania dla realizacji zaplanowanych zadań i projektów.

System wdrażania

Poszczególne projekty będą wdrażane w oparciu o zasady wydatkowania środków wg źródeł ich pochodzenia. W niektórych sytuacjach może to oznaczać, że podmiot korzystający z różnych źródeł finansowania będzie musiał sprostać wielu wymaganiom formalnym. W szczególności dotyczy to odmiennych zasad wykorzystania środków pochodzących ze źródeł krajowych oraz unijnych. Do opracowania Planu Rozwoju Lokalnego zostali zaproszeni lokalni partnerzy, głównie radni- jako przedstawiciele interesów ludności z podległych im okręgów wyborczych. Z kolei Plan Rozwoju Lokalnego, w którym uwzględnione zostały wnioski i postulaty lokalnych partnerów przygotował zespół zadaniowy powołany w Urzędzie Miejskim w Dąbrowie Białostockiej. Realizację i koordynację wdrażania Planu Rozwoju Lokalnego prowadzi Burmistrz gminy i miasta Dąbrowa Białostocka we współpracy z radnymi Rady Miejskiej w Dąbrowie Białostockiej.

Realizacja poszczególnych zadań będzie prowadzona przez Burmistrza Dąbrowy Białostockiej przy pomocy pracowników:

- opracowanie i składanie wniosków o finansowanie zewnętrzne,
- bieżąca ocena stopnia wdrożenia poszczególnych zadań,
- składanie raportów z realizacji zadań Burmistrzowi oraz przygotowywanie materiałów informacyjnych i sprawozdawczych dla Rady Miejskiej,
- wnioskowanie aneksów oraz uaktualnień do Planu Rozwoju Lokalnego,
- przygotowywanie sprawozdań z osiągniętych założonych wskaźników do poszczególnych zadań, jak i całego Planu Rozwoju Lokalnego,
- zapewnienie informowania o współfinansowaniu przez UE realizowanych projektów.

System monitorowania

Kluczowe znaczenie w monitoringu i stymulowaniu realizacji Planu będzie posiadał Burmistrz oraz Rada Miejska, którym będą dostarczane raporty sporządzane przez Zespół pracowników Urzędu Miejskiego w Dąbrowie Białostockiej zawierające dane na temat realizacji poszczególnych zadań, dokonanych płatności oraz analizy założeń wskaźnikowych.

System oceny Planu Rozwoju Lokalnego

Skuteczność Planu poddawana będzie bieżącej ocenie, którą będzie dokonywał Burmistrz wraz z Radą Miejską na podstawie raportów przedstawionych przez pracowników Urzędu Miejskiego w Dąbrowie Białostockiej. Przewiduje się aktualizację Planu w cyklu rocznym pod koniec roku budżetowego. Opracowanie aktualizacji Planu Rozwoju Lokalnego będzie się odbywało przy współpracy z lokalnymi partnerami oraz na drodze konsultacji społecznych.

Komunikacja społeczna - sposoby inicjowania współpracy pomiędzy sektorem publicznym, prywatnym i organizacjami pozarządowymi

Zadaniem strategii informacyjnej będzie:

- zapewnienie powszechnego dostępu do informacji o możliwościach uzyskania wsparcia w ramach funduszy strukturalnych dla wszystkich grup docelowych na terenie miasta i gminy Dąbrowa Białostocka,
- zapewnienie czytelnej informacji o kryteriach oceny i wyboru projektów oraz o obowiązujących w tym zakresie procedurach,
- zapewnienie bieżącego informowania opinii publicznej o zakresie i wymiarze pomocy wspólnotowej dla poszczególnych projektów i rezultatach działań,
- inicjowanie dodatkowych działań promocyjnych o zasięgu lokalnym,

Powyższą strategię informacyjną będzie realizował pracownik Urzędu zajmujący się promocją Gminy.

Działania podejmowane w ramach Planu Rozwoju Lokalnego Gminy Dąbrowa Białostocka będą uwzględniały specyficzne potrzeby poszczególnych grup docelowych w zakresie informacji oraz użytych instrumentów komunikacyjnych:

- Opinia publiczna- powszechna wiedza na temat działań związanych z wdrażaniem oraz wykorzystaniem środków unijnych służyć będzie prezentacji korzyści płynących z członkostwa we Wspólnocie, budowaniu pozytywnego wizerunku podmiotów zaangażowanych w proces wdrażania środków pomocowych, jak również przyczyni się do poparcia inwestycji, których bezpośrednim beneficjentem będzie społeczność lokalna;
- Beneficjenci – osoby, instytucje, grupy społeczne bezpośrednio korzystające z wdrażanej pomocy:
 - §Samorząd gminny,
 - §Podmioty będące jednostkami podlegającymi samorządowi gminnemu bądź realizującymi zadania gminy,
 - §Jednostki edukacyjne,
 - §Związki, stowarzyszenia międzygminne,
 - §Podmioty gospodarcze,
 - §Organizacje pozarządowe.

W celu realizacji polityki informacyjnej wykorzystywane będą następujące instrumenty:

- informowanie o projektach oraz ich promocja przez beneficjentów,
- serwisy internetowe,
- konferencje, seminaria, wykłady, prezentacje,
- współpraca z mediami- radio, prasa, telewizja o zasięgu lokalnym i regionalnym.

Analiza sytuacji inwestycyjno-finansowej Gminy na lata 2021-2025
Wykaz zadań inwestycyjnych i środków na ich realizację w latach 2021 - 2025 roku

Lp.	Nazwa zadania inwestycyjnego	Rok rozpoczęcia zadania	Łączne koszty finansowe	Finansowanie	
				Środki własne budżetowe	Środki zewnętrzne
1.	Przebudowa wodociągu w ulicy Dworcowej w Dąbrowie Białostockiej	2020	60 000	60 000	
2.	Przebudowa drogi gminnej nr 124501B we wsi Jałówka	2020	741 047	370 524	370 523
3.	Budowa zewnętrznej instalacji zbiornikowej gazu płynnego LPG wraz ze zbiornikiem podziemnym przeznaczonej do zasilania budynków na działce nr 389 w Nierośnie	2020	55 770	55 000	
4.	Rozbudowa sieci kanalizacji deszczowej w ulicy Świerkowej wraz z utwardzeniem drogi w Dąbrowie Białostockiej	2020	79 000	79 000	
5.	Rewitalizacja budynku Kina LOTOS w Dąbrowie Białostockiej	2020	1 222 417	200 000	1 022 417
6.	Przebudowa ul. Przytorowej w Dąbrowie Białostockiej	2021	400 000	200 000	200 000
7.	Przebudowa drogi gminnej we wsi Grzebień	2021	423 000	423 000	
8.	Wykonanie elewacji zewnętrznej budynku Szkoły Podstawowej w Bagnach	2021	50 280	50 280	
9.	Termomodernizacja budynku Szkoły Podstawowej w Suchodolinie	2021	320 000	70 000	250 000
10.	Rewitalizacja terenu bazaru miejskiego przy ul. 11 Listopada w Dąbrowie Białostockiej	2021	477 291	71 595	405 696
11.	Przebudowa targowiska miejskiego przy ul. Sportowej w Dąbrowie Białostockiej	2021	1 230 000	474 000	756 000
12.	Przebudowa schodów do budynku Urzędu Miejskiego w Dąbrowie Białostockiej	2021	90 000	90 000	
13.	Termomodernizacja budynku Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Różanymstoku	2021	680 000	205 000	475 000
14.	Termomodernizacja budynku Szkoły Podstawowej w Zwierzyńcu Wielkim	2021	670 000	195 000	475 000
15.	Modernizacja trybun na Stadionie Miejskim w Dąbrowie Białostockiej	2021	182 094	78 954	103 140
16.	Przebudowa stadionu Miejskiego w Dąbrowie Białostockiej w zakresie przebudowy płyty boiska sportowego terenów przyległych oraz przebudowy i termomodernizacji istniejącego budynku zaplecza sportowego	2021	2 155 038	1 077 519	1 077 519
17.	Budowa chodnika w kierunku wsi Grodziszczany	2021	15 500	15 500	
18.	Zakup działki na terenie sołectwa Jasionówka	2021	16 444	16 444	
19.	Przebudowa sieci wodociągowej i sieci kanalizacji sanitarnej w Różanymstoku	2022	3 000 000		3 000 000
20.	Przebudowa ciągów pieszo - jezdnych w Różanymstoku	2022	1 500 000		1 500 000

21.	Modernizacja istniejącego placu zabaw oraz urządzenie miejsca rekreacji w Różanymstoku.	2022	500 000		500 000
22.	Przebudowa i termomodernizacja budynku świetlicy wiejskiej na dz. Nr geod. 90/2,90/4 w miejscowości Ostrowie	2022	530 354	530 354	
23.	Przebudowa drogi gminnej Jasionówka kol.	2022	1 200 000	600 000	600 000
24.	Przebudowa chodnika - ulica Kopernik, Polna	2022	150 000	150 000	
25.	Przebudowa ul. Kopernika w Dąbrowie Białostockiej	2022	300 000	300 000	
26.	Budowa bloku mieszkalnego na terenie miasta Dąbrowa Białostocka	2023	10 000 000		10 000 000
27.	Budowa odwodnienia na ulicy Małej i Ogrodowej w Dąbrowie Białostockiej	2023	1 200 000	600 000	600 000
28.	Rewitalizacja terenu amfiteatru leśnego przy ul. M. Skłodowskiej-Curie w Dąbrowie Białostockiej	2023	1 500 000	300 000	1 200 000
29.	Budowa instalacji związanych z odnawialnymi źródłami energii	2023	4 000 000		4 000 000
30.	Przebudowa dróg miejskich na terenie Miasta Dąbrowa Białostocka - ul. Ogrodowa, Mała - ul. Dworcowa	2023	2 000 000	1 000 000	1 000 000
31.	Przebudowa i rozbudowa drogi powiatowej nr 1253B na odcinku Dąbrowa Białostocka – Stock – Różanystok wraz z przebudową mostu w m. Łozowo na terenie Gminy Dąbrowa Białostocka	2023	18 900 000	3 900 000	
32.	Przebudowa drogi powiatowej nr 1322B na odcinku od skrzyżowania z drogą nr 1321B – Wroczyńszczyzna – Sławno	2023	2 800 000	700 000	
33.	Przebudowa sieci kanalizacji sanitarnej i sieci wodociągowej rozdzielczej wraz z przyłączami do posesji w ul. Tysiąclecia Państwa Polskiego w Dąbrowie Białostockiej	2023	5 542 678		
34.	Termomodernizacja budynków komunalnych na terenie gminy Dąbrowa Białostocka	2023	3 000 000	2 550 000	450 000
35.	Budowa sieci wodociągowej na terenie Reszkowce kolonia – Bity Kamień	2024	760 000	380 000	380 000
36.	Przebudowa stacji uzdatniania wody w Zwierzyńcu Wielkim	2024	1 500 000		1 500 000
37.	Przebudowa drogi powiatowej 1340B Małowista, Zwierzyniec Wielki	2024	3 500 000	750 000	
38.	Przebudowa drogi Reszkowce - Reszkowce kol.	2025	6 000 000	3 000 000	3 000 000
39.	Przebudowa drogi gminnej Małowista – Trzyrzeczki wraz z przebudową przepustu	2025	1 100 000	550 000	550 000
40.	Budowa ścieżki rowerowej po nasypie starej kolei w Gminie Dąbrowa Białostocka	2025	6 000 000	500 000	

Analiza finansowa Gminy Dąbrowa Białostocka na lata 2021 - 2025

Lp.	Wyszczególnienie	2021	2022	2023	2024
1	Dochody ogółem	49 329 584,50	46 890 000,00	46 900 000,00	47 070 000,00
1.1	Dochody bieżące, z tego:	47 831 148,50	46 120 000,00	46 200 000,00	46 470 000,00
1.1.1	dochody z tytułu udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych	5 500 000,00	6 110 000,00	6 200 000,00	6 300 000,00
1.1.2	dochody z tytułu udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób prawnych	100 000,00	120 000,00	130 000,00	140 000,00
1.1.3	z subwencji ogólnej	18 821 581,00	19 300 000,00	19 400 000,00	19 500 000,00
1.1.4	z tytułu dotacji i środków przeznaczonych na cele bieżące	15 495 056,50	13 700 000,00	13 800 000,00	13 850 000,00
1.1.5	pozostałe dochody bieżące, w tym:	7 914 511,00	6 890 000,00	6 670 000,00	6 680 000,00
1.1.5.1	z podatku od nieruchomości	3 300 000,00	4 210 000,00	4 200 000,00	4 200 000,00
1.2	Dochody majątkowe, w tym:	1 498 436,00	770 000,00	700 000,00	600 000,00
1.2.1	ze sprzedaży majątku	240 000,00	250 000,00	250 000,00	150 000,00
1.2.2	z tytułu dotacji oraz środków przeznaczonych na inwestycje	1 248 436,00	500 000,00	450 000,00	450 000,00
2	Wydatki ogółem	51 520 604,98	45 740 000,00	45 450 000,00	45 570 000,00
2.1	Wydatki bieżące, w tym:	46 477 871,71	44 340 000,00	44 200 000,00	44 463 900,00
2.1.1	na wynagrodzenia i składki od nich naliczane	18 684 439,00	19 400 000,00	19 600 000,00	20 000 000,00
2.1.2	wydatki na obsługę długu, w tym:	354 000,00	380 000,00	380 000,00	370 000,00
2.2	Wydatki majątkowe, w tym:	5 042 733,27	1 400 000,00	1 250 000,00	1 106 100,00
2.2.1	Inwestycje i zakupy inwestycyjne, o których mowa w art. 236 ust. 4 pkt 1 ustawy, w tym:	5 042 733,27	1 400 000,00	1 250 000,00	1 106 100,00
3	Wynik budżetu	-2 191 020,48	1 150 000,00	1 450 000,00	1 500 000,00
3.1	Kwota prognozowanej nadwyżki budżetu przeznaczana na spłatę kredytów, pożyczek i wykup papierów wartościowych	0,00	1 150 000,00	1 450 000,00	1 500 000,00
4	Przychody budżetu	3 170 020,48	0,00	0,00	0,00
4.1	Wolne środki, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy, w tym:	3 170 020,48	0,00	0,00	0,00

4.1.1	na pokrycie deficytu budżetu	2 191 020,48	0,00	0,00	0,00
5	Rozchody budżetu	979 000,00	1 150 000,00	1 450 000,00	1 500 000,00
5.1	Spląty rat kapitałowych kredytów i pożyczek oraz wykup papierów wartościowych, w tym:	979 000,00	1 150 000,00	1 450 000,00	1 500 000,00
6	Kwota długu	12 334 000,00	11 184 000,00	9 734 000,00	8 234 000,00